

తెలగు గారి లేఖ.

భారతదేశమునకు స్వతంత్రమునాగియును సుధి
సభమునకు ప్రత్యేకమునకు నీరు లేదు సర్వోత్తమ వివిధ
సింగిలమునకును తమ ప్రత్యేకమునకు వివిధము చేయారు
వివిధమునకును వివిధమునకును భారతదేశ
మునకు స్వయం నిరంతరము తమ తమ నకులైంపు
జేయగలిగెదరు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకు మోక్షగారు సుధి
సభాధ్యక్షులకును తండ్రివార్త సంపాదకులను నూచించుచు
వచ్చును. ఈ కాంగ్రెసును చేయుటకు క్లమెంట్ గారి లోకాల్పన
సంభూతమైనది తండ్రిగారికి నుచితమైనది. ఈవిషయమై మన
మునుగులి అధ్యక్షులకును, జిన్నా, బి.పెటెయ్యగారును కూడ
సుధి సభాధ్యక్షులకు తండ్రివార్తకు సాధనలకు స్వయం
నిర్ణయమునా ప్రయత్నము భారతదేశము కనుగొనినదేయు విష
యము సుధి సభలో ప్రతేక పెట్టుబడకు
వచ్చును. అనియే భారతదేశమునకు లాభకరము
భారతదేశమునకు స్వతంత్రమునకు తప్పక ప్రతేక పెట్టుబడును
నీరు లేకుండుచున్నార. ప్రభుత్వమువారికి నుచితమైనది
వచ్చును. కాని మనము మనకట్టుకు వదలరాదు. మనము చేయు
కార్యములకు ప్రభుత్వమువారికి చెలియజేయు మంతుట
మంది. కావున ఈ విషయమును సుధి సభలో వారినే ప్రతేక
పెట్టుటలే నని కోరవలెను.

సంగీతపరిజ్ఞానం భారతజాతీయమయినదని కొంత ప్రయత్నము జరిపించుటకు పారిసుకు పోయితి ననెడి యుద్దేశముతో ప్యానుహార్టులను కొరియంటివని తిలక గార ఇదివరకు వ్రాసి యున్నాడు. ఇదివరకును ప్యానుహార్టులు లభింపలేదని వారు వ్రాయుచున్నారు. ఇది అధికారులకు రుచింపనట్లు తోచుచున్నదని వీరు వ్రాయుచున్నారు.

ఇండియను హోమగ్రూల్స్ కువారు పంపిన 5000 పానులను మీకు కార్మికనిధికి ఒంగియున్నాం. ఇప్పుడు కార్మిక పక్షము ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలను లో చేరుటచే, మనకొకటనిది సుమరించునని నమ్ముచున్నాను.

నిదేష్టాము ప్రభువును, ఆతనిగుంపును, వారు చేయు ప్రభుత్వములను అంగీకరించున కృతీకరింపబడుచున్నది. ప్రభుత్వముగా రెట్టిసంస్కరణముల బిల్లును ప్రవేశ పెట్టినను పార్లమెంటు వారు దానినంగీకరించెదరు. ఈవిధానమున కిచ్చటనున్న ప్రతికూలముచుగూర్చి తెలిపబడు సమాచారము లంత సత్యము లా కావు. కావున మన కోరికలను ఇంతకు పూర్వమునలేనే పట్టుదలతో ప్రతినిధులచుండవలెను. అట్లు చేసినయెడల మన ఆరోగ్యములను సంకల్పపీడనము కొన్ని మార్పులైనను ఈ విధానమున గావింపబడగద్యును. పరిష్కృత పార్లమెంటు సభ వారు లాడుదు బాధ్యమంతిర్యమువారి కా స న ము ల న న్ని టి ని ఆహ్వానించెదరు. ఈ మంతిర్యమును మన అభిప్రాయముతో నేకీకరించునట్లు చేయుటయే కష్టము. ఇందులకు స్వయం నిర్ణయనూత్ర్యమును భారత దేశమున కనునర్తింపజేయు విషయమును ప్రవేశ పెట్టుటయే ముఖ్యసాధనము.

అమెరికాదేశమున నున్న హోమరులు నమిలి కాఖి
వారు లాలలజవలిరాయిగారి నాయకత్వమున బాగుగ కృషి
నలాపుచున్నది. ఈ నమిలి అడ్రెస్ 1400, బ్రాడ్వే, న్యూయో
క్యూనగము, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు. వీరికమాన
యగు నిర్వహించుచున్నారు. — “యంగ ఇండియా” పత్రిక.

మదరాసు మునిసిపలు కమిషనర్లలో ఐరోపీయులు కొందరు కలరు. వీరిలో కొందరు, (డాక్టర్లు, విద్యాకాళి సంబంధముగలవారు గలర్న మెంటువారే నియమింపబడుచుండును). కొందఱైరోపీయులు, ఫోబర్ అఫ్ కామర్సు (వర్తక సంఘము), బ్రేక్సు అసోసియేషన్ (సామ్రాజ్యసంఘము) యీ వరుసవట్లులే ఎక్కుకొలకువార ఆర్గ్యుకలరు. రయిల్స్, హాల్లూప్రెస్టోనీ, ఇత్యాది ముఖ్యవట్లతరపుల ఒక కిద్దరు గలర్న మెంటువారే నియమింపబడుచుండును. మదరాసు కార్పొరేషన్లో కమిషనరు పదవులు వహించియున్న ఐరోపీయుల కమిషనర్లు రాజీవామా దాఖలు చేసి రని హిందూపేక్షకులన తెలియజెప్పిది వీరు, వర్తక వ్యాపార సంఘములతరపు ప్రతినిధులై, బహుశః ఉండవచ్చు. క్రొత్త మునిసిపలు బిల్లులో నొక నిబంధన యేర్పరుపబడియున్నది. దాని తాత్పర్యం, సదన ముఖ్యవట్ల తరపున, కమిషనర్లక నెక్కుకొలకు, లేనా, నియమింపబడునా? కంపెనీ యేవైన సరఫులు పట్లయి చేయుటకో, లేనా, పనులను నిర్వహించుటకో కంప్రొమిస్ చేసి యుండిన యెక్క, అట్టి కంపెనీప్రతినిధులు కమిషనరుల పదవుల బడయుటకు అర్హులు, అని నిధింపబడియున్నది. ఈ నిబంధనను గూర్చి, ఆచరణిని సర్ గార్డెన్ ప్రేషకు, ఆ గార్డెన్, మున్నగువారు వాదించియు, మదన పారిజపము సాగకపోయెను. ఇందులన ఐరోపీయుల కమిషనర్లకు కలిగింపబడిన అనుభుతియే కారణమై యుండవచ్చునని ఊహించుచున్నారము. హిందూపేక్షకు, ఐరోపీయుల కమిషనర్లు రాజీవామా దాఖలు చేయుటకు సంఘటిల్లిన తత్వమును గూర్చిన చర్చ నటుంచి, మైవారీ క్రకర్తన ఇండియన్ కమిషనర్లకు, ఆచరణిని మెంబర్లకు, మార దర్శకముగ నుండు గారే యని అభిప్రాయించుచున్నది. కార్పొరేషన్ కమిషనర్లేమి, నగరనివాసులేమి, మిమిక్సిలి అనరణిని మెంబర్లేమి అత్యవసరము, సకాలమున అందిచ్చియు, అని తన్నెయు పరిగణార్థము కావచ్చుట ప్రజాభిప్రాయమును ఢిక్కిరించి పట్టు సాధించి. అందునందు గల వారు ప్రాక్రలగుదురేమో యని ఊహించు చున్నారు. ఆచరణిని మెంబర్లు కవున్నిలలో ఉపవాదించి సరణలు కొట్టునడిపొవుట అనుభుతికి అకరము కలిగించియున్నదనియు, మఱియు నిట్టివిల్లు కాననమగు నేని ప్రయోజనకారి కానెరదనియు చెనుపురు మాంటాగ్యు రాజకీయసంస్కరణలు ఆచరణలోనికి లేవకునపుడు, సర్వత్ర అనుభుతి కలిగించియుండు ఈ కాననము రద్దు కావడుటకు పునఃక్రొత్త కాననము ఏర్పడుటకు అవకాశముకలుగుననియు, మెయిలు చేపడు అభిప్రాయ మెసలచున్నది. ఈ మునిసిపలు బిల్లుపై అట్టి యభిప్రాయభేదముల ఆస్పదము కల్పించియుండ గలర్న మెంటువారు మార్చి నెల లే 11 దిని కాననముగ నొనరింప నిశ్చయించియుండుట యొకమాత్రము తగదనియే మాయభిప్రాయము. ఈవిల్లు కాననము కాకుదను, అని అతేపించుటకు స్పెషల్మిటింగు గానింపబడుటకు కమిషనర్లు యోచించుచున్నారని వినుచున్నాము. 'ఆలస్యం అయ్యుం విను' అను భంగి, ఆలస్యము చేయకను. విషమించిన తరువాత, వగచి ప్రయోజనము లేదు. కమిషనర్లు స్పెషల్మిటింగు గానించుట మాత్రము చాలదు. మెన్నటి ప్రకాశకలో సలహా అందిచ్చినమేదకు, పొరులమహానాడు బహిరంగప్రదేశమున సమావేశము కావలయును. కనీసము ఐదారువేలు అరిగావులు సభ నలంకరించి, కంటకమైన యీవిల్లు గుతరాం కాననము కాకుదదని బలియముగ ఆతేపింప వలయును. ఇట్టి తరుణమును ఉపేక్షించి, మన కేల యీషీనులాట యని అన్న పన్ను లాసగువారు ఉదాసీనలై ఉండిరే, ముందున్నది మనశ్శబ్దముగ యనుచందమున, పన్నుల అమితభారము మోయవలసినవారగుదురు. ఇట్లెల్ల నేకగ్రీకముగ ఆతేపించియు, గలర్న మెంటువారు, బహుజనాభిప్రాయమును ఢిక్కిరించిరేని, ఐరోపీయుల కమిషనరుల కై నడి, ఇండియన్ కమిషనర్లు రిజైక్ దాఖలు చేయుటతో, యికకులేరు నిట్టిపదని పదయతుండ గలందులకై, నిరుత్సాహముత్తులు గానించుట అనివార్యకర్తవ్యము. పొరులయొక్కయు, వారిచే ప్రతినిధులుగ నెక్కుకొనబడినవారి యొక్కయు, మిమిక్సిలి యీకోస్తా తరపున కాననసభలో ప్రతినిధులుగ ఆనెరణిని మెంబర్లుగ యెక్కుకొనబడినవారి యొక్కయు, ప్రజాను మోదకమైన అభిప్రాయములు తెలుక, యెన్నడును, ఈతీరున, "చేప రాస్" చేయబడినది మే మెఱుంగము. —అంధప్రకాశక.

దీనిని బట్టి గాన నిర్వహణా సమితి జేచినవిషయము
 ఈ మేరకు జూరాయి నగరమున జరిగిన యాత్మసమాన మిగుల
 వివరముగ ప్రయత్నించుటకు ఈ మేలైయు అప్రయోజనము
 పత్రికను ఖండించుచు, యీ విషయమున తనపత్రిక యగు
 న్యూఇండియాపత్రికయే ఆదర్శమాయగును, అందు పక్ష
 విభేదములు లేకయే సర్వవిషయములు ప్రకటితములగుచుండు
 ననియు నుడిచియున్నది. "డాక్టరు నాయకువంటి ప్రబల క్రతువు
 నకును ఇతర పత్రికయందు లేవుకలదు యీమె చెలిపియుం
 దెను. వివిచారద్రావణముగాను డాక్టరు నాయకుగారివంటి నాయ
 కులనుట నిశ్చయము. పాఠశాల రీతిమిత్రులు. ఈమే జరిగిన
 చరిత్రయందు వ్రాసిన అనుచరులు. ఇట్టివారి యుపన్యాసము
 గూర్చి యొక మాత్రమున న్యూ ఇండియా పత్రికయందు
 కానరాలేదు. వార్తాపత్రికా నిర్వహణ విషయమున
 గరియగు మాత్రముల గూర్చి సర్వజ్ఞత్వముగల
 యీ నారీనిజమొక్క అభిప్రాయము మారిన దని చెప్పు
 టకు వీలు లేదు. వార్తాపత్రికా నిర్వహణసాకార్యము విష
 యమున యీమె నుం దంతటిమార్పును కలుగుటజేయుటకు
 డిల్లీ కాంగ్రెసు సభ తగినంత ప్రధానవిషయము గాను —
 "చిహ్న" పత్రిక.

అంగ్లజేత సందేశవిషయమున కాంగ్రెసు తీర్మానమున
శ్రీ కె.వి.పీ.ఎ. మొదలగుటకు నిండురాష్ట్రములలోని హైదరా
బాదు నగరపు హోమయాలర్లు ఈ మె మొదలగుందుటకు
ప్రయత్నించియు, విఫలమనోరథమైనది. మూలవ్య గారు మున్న
గువారు కాంగ్రెసు పక్షమున పంజేతహరులగు బోవరని యా
మె నుడివిపట్టు మాకు చేరిన సమాచారములవలన తెలియుచున్న
ది. ఇది ఆసక్తియు. పండితు గారు మున్న గువారు అంగ్లజేత
నకు బోవుట కిదివరకే కృతసిద్ధియులైరి. ఈ మె తిలకు గా
తో సాహచర్యముతో వర్తింతుటకు సంపూర్ణాంగీకారమును
జూపినదిగాని, ఆరదీ మెకు వికవత్తముతో యొందుటనవసరమని
అనేకపర్యాయములు ప్రాసారముండెను గాన, ఈ వాదమును
వదలివేయవలసినదని, యా మెకు కొరయన్నాయ. ఈవిషయమై
యొకను ఏమియు చెప్పనవసరములేదు దేశజులలో ఆధిక
సంఖ్యాకులకు కంటిసింపుక మున్న యిట్టి కుట్రముల నీ మె
వర్జించు నని తలంచుచున్నాను. — మరలా పుత్రిక.

1474

తిరుమలమీద పాల్గు పెద్దవీధులలో నున్న వేయునట్టి పుష్కరణ వజ్రాగారలో సదా వేయునట్టి వాషింగ్టను 2500 కాండిల్ పౌనరుల లైట్లను వేయునట్టి వనిని 5 సువర్ణరములకు కంట్రాక్టు విధువబడును. కనుక యీ ఫిబ్రవరినెల 28-వ తేది లోగా యీక్రింద సంతకము చేసియుండువారి పేర టికి సదరు కంట్రాక్టుకోరువారు టెండరు పంపుకో వచ్చును. టెండరు కనరుపై “వాషింగ్టన్ లైట్ టెండరు” అని వాసి స్తీలుచేసి పంపవలసినది.

ప్రతి ఒక పెండ్లరుతోటి రూ 100 లు, డి.పా.
ముత్తం దేవస్థానం కచ్చేరిలో చెల్లించవలసి
నది.

దాఖలుకాబడిన టెండర్లు పైకి శ్రీ విచారణ కర్తల వారికి యుక్తమని తోచే టెండరును మంజూరుచేయుచూ, మిగత టెండర్లను ఏకారణమును తెలుపకయే నిరాకరించు అధికారము కద్దు. నిరాకరింపబడిన టెండర్ల డిపాజిటు మొత్తమును టెండర్ల ఫైనలు అయినపొటనే వాపసు తీసికోవచ్చును.

ఇందుకు సుబంధమై తెలుసుకోదగిన విషయములున్న కంట్లాట్ట వరత్తులున్న దేవస్థానం కచ్చేరిలో తెలుసుకోవచ్చును.

కేవలము ఆస్తిని } (సంతకం) శ్రీ మహాంతు
 తిరుపతి. }
 10 ఫిబ్రవరి 1919. } ప్రయాగ దాసు జీ వారు
 విచారణక రణ.

చెన్నపురి పురపాలక సంఘము

సాధారణ సమావేశము

జే. సి. మొలినగారి అధ్యక్షత క్రింద పురపాలక సంఘపు సాధారణ సమావేశము నిన్న సాయంత్రము జరిగెను.

ఈ క్రింది సభ్యులు హాజరు:— యనమల రామారావు, జే. ఎ. నరేంద్రారావు, సి. శ్రీనివాసాచారి, వి. సి. శేషారావు, సి. పి. రామస్వామయ్య, కల్లంపల్లి గారు, విల్సన్ గారు, ఎన్. వి. రామస్వామి మొదలయ్యారు. ది. బి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠి గారు, పి. వి. దొరస్వామి మొదలయ్యారు. ది. బి. సి. రామమణి శ్రేష్ఠి గారు, మా. జి. రంగారావు గారు, రా. బి. ఎన్. సి. రాజగోపాలాచారి గారు, రా. బి. జి. నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠి గారు, భాస్కర్ బాబు, ముద్దూర్ బాబు సామెలుగారు, మా. యాదవ రామ సామెలుగారు, ఆదిత్యరావు గారు, ఎమ్. డి. శేషరావు గారు, ఎ. జి. పవేల గారు, కె. సి. శేషారావు గారు, లె. కల్పల్లె ప్రొద్దు గారు, పార్థ సాధనామయ్య గారు, యతిరాజు మొదలయ్యారు. సభ్యులకు రామస్వామి శ్రేష్ఠి గారు, లీచ్ గారు, లె. కల్పల్లె దొనవల్ గారు, రా. బి. ముప్పాపు గారు వి. లింగమలినాథ గారు, నర్స గారు, శివభాగం మొదలయ్యారు.

ప్రశ్నోత్తరములు.

శేషారావుగారి ప్రశ్నకు అధ్యక్షు లిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:—

శుభసంరక్షణ విషయమై 30 సెప్టెంబరు, 1918 వో అంతమగు సంవత్సరమున జేయబడిన పనిని గూర్చి నివేదిక కాన్ఫరెన్సుకు పంపబడినది. సగరమున మరలొన్ని భాగాలు లలోకూడ అట్టి యాద్యయముల నెలకొల్పలేదని యందు నూచనము చేయబడియున్నది. సారాచర్య లాటితా కయూర చేసియున్నాడు. దానిని కొనుగడనకు పరిశీలనచేయుచు. ఈ ప్రజలములలో సానిటరీ ఇంజనీర్లకన్నన, కరుణభము చేయువారే విస్తారము కావలెను. ఈ ప్రభాగాములో పంపు ప్రము చేయువారల ప్రత్యేకముగా నేర్పరచబడి పనిచేయు న్నారు. ప్రస్తుతపు పారామెలను స్వాధీనము చేసికొని క్రొత్తవాటిని కట్టించుటకయే ఖర్చులు మనము భరించదగినవి గావు. మనము స్వాధీనమకొన్న పారాచర్యలకు బాగుజే యించుచున్నాము. వీటిలో చాలవట్టుకు మన యధికార ములో లేవు. ఇట్టి వానిని బాగుజేయించుటకు మనకు గల యధికారములకొలది మనము ప్రయత్నింపు చు న్నాము. ఈ పారాచర్యలను మంచి ఆకృతినితో నుండు నట్లు బాగుచేయుటకు సహకారపు గృహనిర్మాణసంఘము వారు ప్రయత్నించుచున్నారని మనకే తెలిసింది. సహాయము చేయవలెను. వారు తెలిసినట్లును, చెన్నపురి నీటిపనులసంఘపు నివేదికపై వెట్టియుత్తరువును దొరతనమువారుచేయలేదు. ప్రత్యేకపు ఇంజనీరులనెల్ల వెళ్లక ప్రార్థనము యీ నివేదికను గూర్చి మనము యోచించుటకు వీలు కలుగజేయుటకు దొరతనము వారి నివేదికపై ఈ ప్రభువు చేయవలసిన సంకల్పిని మనము దొరతనమువారి విచక్షణకే వదిలివెట్టలేము. వదలజేయబడిన నీటిని పరిశీలించుటకు కావలసిన సామగ్రి కొరకు, రాబోవు సంవత్సరపు టంచ నాలో ఏర్పాటు చేయబడినది. డాక్టరు గిబ్బన్ గారివల్ల సిఫారసు చేయబడిన ఒక యంత్రముతో నీటినిపరిశీలించుటకు ప్రయత్నించుచేయ బడినది. ఆ ప్రయత్నము జయప్రదము కాలేదు. నెలవునై తమ శ్రమనునకు వెనకనెట్టుచు అచ్చట ఇట్టి యంత్రమునుగూర్చి భోక్తా జేయుటకు తమ కధికారమొనగమని ప్రత్యేకపు ఇంజనీరుగారు కోరిరి.

గవర్నరుగారికి వీడ్కోలుపు వ్రతము.

త్యాగరాజు శ్రేష్ఠి గారి విషయముగూర్చి ఉపసా దించబడిన తీర్మాన మిప్పుడు చర్చించింపబడునా యనిచూ, అట్లయినయెడల తమకు కొన్ని తొందర పను లందుటచే తీర్మానము వెంటనే యుపపాదించలే ననియు మౌర్య గంగాచారి గారు నడిచిరి.

- “బాబూ, దొంగని పట్టుకున్నాను.”
“ఇలాగు తీసుకురా.”
“రాకుండా వున్నాను.”
“పోనీలే; నీవై నా రా.”
“నన్ను రానివ్వకుండా వున్నాను.”

కాలవ్యవహారము, కాబట్టి తీర్మానమును వెంటనే యుపపాదించెదమని త్యాగరాజు శ్రేష్ఠి గారు రనిరి.

తీర్మానముపై చర్చకు చాలాకాలము పట్టునని ఆచారి గారు రనిరి.

తుదకు రాబోవుసభలో తీర్మానము నుపపాదించుటకు సమ్మతించి ప్రస్తుతము తీర్మానమును శ్రేష్ఠి గారు రాసి చేసిరి.

స్థాయిసంఘసభ్యుల ఎన్నికలు.

స్థాయిసంఘమునకు నవేకేజీ గారు నియోగించబడగోరి లేదని అధ్యక్షులు నడిచిరి. ఈ క్రింది సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి. నియోజిత సభ్యులు:— కలవల రామమణి శ్రేష్ఠి గారు, నారాయణ స్వామి శ్రేష్ఠి గారు, ఉస్మాన్ సామెలుగారు, లింగమలినాథ గారు:— ఇంజనీర్లు:— పవేల గారు, నర్స గారు నియమిత సభ్యులు:— ఆస్పాల్ గారు, కల్లంపల్లి గారు.

ప్రస్తుతము ఆయనలోనున్న ఏకంబ్రాహ్మ విషయమైనను పవేల గారికి సంబంధము కలదా యనియు, అట్టి సంబంధ మున్నచో వారు స్థాయిసంఘసభ్యులుగ నుండవచ్చునా యని యు, రాజగోపాలాచారి గారు రడిచిరి.

పవేల గారి కట్టి సంబంధము లేదని అధ్యక్షులు నడిచిరి. పవేల గారు బ్రాహ్మకంపెనీ మానేజరుగానుండి వేతనముల నందుకొనుచున్నారని వారాజుణస్వామి శ్రేష్ఠి గారు రనిరి.

వ్యయ అంచనా

వ్యయ అంచనా గూర్చి ప్రత్యేకసభ మరొకసారి సమావేశమగును.

వీటిల్లుపాములోని నాబుకళాల.

ఈనాటికాలము ఆ ద్వైత పుచ్చకొనువారు ఆ ద్వైత సుగాని నుచ్చుచున్నయెడల ప్రస్తుతపువద్దనే జరుపవలెననియు, అట్లదైత పుచ్చకొనినవారు మొత్తముగాగాని చేరుజేరుగాగాని ఆ ద్వైతముపై కాన్ఫరెన్సుకొనానికి బాధ్యులుగ జేయవలెననియు రామస్వామయ్యగారు సలహానిచ్చిరి. సభవారంగీకరించిరి.

రాయపేట హాస్పిటల్.

రిలక్షుల రూపముల నొసగియెడల రాయపేట హాస్పిటల్ మా కచ్చెనరాజుని దొరతనమువారు కాన్ఫరెన్సుకొనానికి ప్రార్థించి, రాబోవు మొత్తమును కాన్ఫరెన్సు వారు అందుకొగముల హాస్పిటల్ కొరకు వెచ్చించవలెనని నూచించిరి.

అంటుకోగముల హాస్పిటల్ కు నిర్మించుటకు ధనము దొరకును గావుకనిదియే తగిన సమయమని అధ్యక్షులు నడిచిరి.

రాయపేట హాస్పిటల్ విషయమై కాన్ఫరెన్సు వారికిరకు వెచ్చించిన మొత్తమున కిందుములముగ నవ్వులు రాగూడదనియు, రాయపేట హాస్పిటల్ విషయమును అప్పటివట్టు కాబోవు ఖర్చులను కాన్ఫరెన్సువారు భరింప నవసరముండ కూడవలెననియు రామస్వామయ్యగారు నడిచి, యీక్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఇదివరకు, నిర్మించుటకు వచ్చి జేయుటకు, సామగ్రి కొరకును అయిన ఖర్చును ఇచ్చి జేసి, ముందు ముందు కాన్ఫరెన్సు వారికి పోషణ భారము ను తీసివేసిన యెడల రాయపేట హాస్పిటల్ కు దొరతనము వారి కిచ్చి జేయుటకు కాన్ఫరెన్సువారు సిద్ధముగా నున్నారని దొరతనమువారికి అధ్యక్షులు వెలప రమ్మును.

శ్రీనివాసాచారి గారు ఆశురనించిరి. హాస్పిటల్ కు ఖరీదుకు సుగా అంచనా జేయవలె ననియు, రిలక్షుల రూపములు ఆర్థికము కాదనియు విల్సన్ గారు రనిరి.

ఖరీదుయొక్క అంచనా తయారయేవరకును యీచర్య ఆపబడినది.

ఉద్యోగులకు భత్యములు.

ఉద్యోగులకు భత్యములయ్యుటకు రూ. 2,400 ప్రత్యేక ముగ చేర్చబడినది. ఈ యుద్యోగులలో నుసాధ్యములను, తాత్కాలిక ఉద్యోగులను చేర్చబడిరి.

క్రొత్త బ్రాహ్మమార్గము.

చింతాద్రిపేటనుండి బ్రాహ్మమార్గమును తీసివేసి మ “అయ్య, మావల్లవాడు ప్రమాదంవల్ల సిరాతాగేసేడు. ఔషధం ఇచ్చిస్తావా?” వైద్యుడు:— ఒత్తుకాగితంమింగించండి. ఫీజు తరువాత తంతువును.

వుంటుకోగముల హాస్పిటల్ కు నిర్మించుటకు సంకల్పిని దొరతనము వారే వెచ్చించవలెనని స్థాయిసంఘమువారు నూచించిరి.

నీర్లు కాన్ఫరెన్సుమొదలు తేనాంపేటవరకు ఏకమార్గమును నిర్మించవలెననియు, జనరల్ హాస్పిటల్ కుండి నీర్లు కాన్ఫరెన్సుకు మార్గమును వేసిన మూలసంకల్పములలోనున్న వైరాపేటవరకు మార్గమును జేయవలెననియు రాజగోపాలాచారి గారు సవరణ నుపపాదించిరి.

నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠి గారు ఆశురనించిరి. నవేకేజీ గారు సవరణనొందించుచు చింతాద్రిపేటనుండి బ్రాహ్మమార్గము తీసివేయవలెనని బ్రాహ్మ చాల క్రయపడుచురని నడిచిరి.

విల్సన్ గారు సవరణను విలపరచిరి. ఇట్టి సవరణవల్ల కాన్ఫరెన్సు జాలరుకునని అధ్యక్షులనిరి. సవరణ ఒడిపొయెను.

మురికినీటి యంత్రము

మురికినీటిని బోరుటకు యంత్రముల కొరతకు గూర్చి యోచింపబడినది.

ఈ విషయమై విద్యుచ్ఛక్తి నుపయోగించిన లాభముండునని లీచ్ గారు రనిరి.

ఇదివరకు వచ్చిన టెండర్లను రద్దుజేసి క్రొత్త టెండర్లకు ప్రయత్నించవలెనని లాభముండునని విల్సన్ గారు రనిరి.

ప్రస్తుతపు టెండర్లను రద్దుజేసి, సాధ్యమైనంత అలభ్యమునపట్టుట క్రొత్త టెండర్లకు పిలిచిదొరతనమువారు నిశ్చయ నకు సంకల్పించుటకు పంపబడలేదని తీర్మానమును లీచ్ గారు పాదించిరి.

శేషరావుగారు ఆశురనించిరి. తీర్మాన మంగీకరింపబడినది. పిమ్మట సభ ముగిసెను.

వివేకచంద్ర పాలుగారి యుపన్యాసము.

బెంగాలు వైష్ణవమతము.

వైష్ణవమత మొక్క లక్షణ నిరూపణము. నిన్న సాయంత్రము గోఖలే హాలులో శ్రీమత బాయి వివేకచంద్రపాలుగారు వైవిధ్యమును గూర్చి ఉపన్యాసించిరి. ఉపన్యాస సారము.

బెంగాలులోని వైష్ణవ మతమునకును నితర ప్రదేశములలోని వైష్ణవ మతమునకును భేదముకలదు. గాఢాచారవారు విశిష్ట ద్వైతమును స్థాపించిరి. నింబాద్రిని మతము విశిష్ట ద్వైతముకాదు. విశిష్ట ద్వైతముకాదు. ఇతను ఆద్వైత నూత్రము నెచ్చుకొనెను. ద్వైతమును కూడ నొప్పుకొనెను పర కేత్తియుగ్మజేయని కంఠమునలె యెచ్చుకొనినను, ఈ కేత్తిలోనే అంతర్భాగమున్నవని నింబాద్రి దళమన్నాడు. ఇదియే ఆదివైష్ణవ భేదాభేద మతము ఈమతము, భిన్నత్వములో నేకత్వమున్నదనియు, నేకత్వములో భిన్నత్వ మున్నదనియు బోధించుచున్నాడు. “నేను” అనునది ఏకత్వము నూచించుచున్నది, అందు ఆ నేక భాగమున్నది. ఆ నేక భాగము కలసి “నేను” అనుచు నొకయిచ్చి. ఒక వ్యక్తియే ఆ నేక పనులకు జేయుచుండును. “సర్వం భాగం అంతం బ్రహ్మమ్” అని వేదాంతములల్ల తెలియుచున్నది.

కంఠము జరిగి మామయని పిలిచికో బెంగాలు వైష్ణవము దానినే ప్రకృతియనుచున్నాడు. ప్రకృతియు పురుషుడను కలసి యీ ప్రపంచ నాటకము నాడించుచున్నాడు.

బ్రహ్మము అనగా నెకకో చెప్పుచుం భృగుకు కరుణుని అడిగెను. ఎచ్చటనుండి అన్ని యు రమ్ముయిచ్చివో, నుని తిరగ నెక్కడికి తోవునో అదియే బ్రహ్మయనియు, తనన్ను కల్ల నట్టి బ్రహ్మమును కనుగొనవచ్చుననియు కరుణు దనెను. భృగుకు తమముజేసి అన్నియుకల్ల నే అన్నియు కలుగుచున్నది గాన అన్నమే బ్రహ్మయని యనెను. పిమ్మట చనిపోయినవానికి నన్నము కయోగింప ది. గణక, నన్నముకల్లను గొప్పది కలదని గ్రహించి కంఠముజేసి బ్రాహ్మమే బ్రహ్మయని నొకొనెను. పిమ్మట మున్నే బ్రహ్మయని యు, తనవారే విజ్ఞానమే బ్రహ్మయనియు, తుదకు ఆనందమే బ్రహ్మయనియు నతడు గ్రహించెను. శబ్ద, రుచి, రస, గంధలక్షణములన్నియు కలసి ప్రపంచముయొనని సభ్యులకు నప్పకొనించిరి.

పిమ్మట పోల్ గారికి తండనములతో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1919-వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 21-వ తేదీ

శుక్రవారము.

రాల్తెలు బిల్లులు:

గౌ. బి. యల్. శర్మగారి మహాశయనాసనము

సామాజ్యశాసన నిర్మాణసభలో రాల్తెలు బిల్లుల గూర్చి గౌరవనీయులు బి. ఎస్. శర్మగారి కిచ్చిన సంపూర్ణాంశనాసనము చూకిపుకు చేసెదని, నిర్బంధశాసనముల యవసర మేమాత్రము లేదని, శర్మగారి సంక్షిప్తముగను సహేతుకముగను చాటి యుండిరి. వారి హేతువాదమును పూర్వపక్షము జేయుట సుహృద్భావము గాదు. కాని, వారు ప్రధాన లోక మొక్కటే గావించిరి. బావిని గూర్చి వ్యాపారమున చచ్చిం చెదము. ప్రజాభిప్రాయ మీ శాసనములకు వ్యతిరేకముగ నున్నదనుటకు, శర్మగారి కంక్షబడిన తంత్రీవారాధనలకలె నిదర్శనములు. ఇంతియగాక, శర్మగారి నియోజకవర్గము వారి శాసనములకు ప్రతికూలముగ నభిప్రాయ మీయవలయు నని, శర్మగారి నాజ్ఞాపించిరి. ప్రజాభిప్రాయముమాట యటండ, స్వబుద్ధి నుపయోగించియెనను బిల్లుల నామోదించుటకు సాధ్యమను నేమో యని, లెవ్వరిగారి హితము ననుసరించి, శర్మగారు ప్రయత్నించిరి గాని, అది యు సాధ్యమడ లేదు. రాల్తెలుబిల్లులచే గలిగిన ప్రధాన సారాంశ మెద్ది? న్యాయశాఖకు లోబడిన, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వపరిపాలనముతో ప్రజలు సంకల్పింపబడ వలయునా యనుదియే ముఖ్యసారాంశము. ఇంత మాత్రము, ప్రభుత్వముచారు, న్యాయాధికారుల సహాయముతో దేశమును పరిపాలించుచున్నారు. ఈ వర్తతి యుపజనుముగాంచిన దనియు, అందుచే తదితరవర్తతుల వలంబుననుచును లభియు, ప్రజలు గ్రహించవలెనా యని శర్మగారు కల్పించుచున్నారు. ఇంతకాలమువరకును, న్యాయశాఖ పరిపాలనాలాభముల గ్రోలిన హిందూజాతి సుకమిగాడ, నాలాభముల లెక్కబడి కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి యేలుబిగ్గింద నుండవలయునా? అంతటియవసర మిప్పు డేములేగినది? ప్రభుత్వము వారు స్వీకరించిన న్యాయశాఖ, పరిపాలనాసామ్య వచున కట్లగలిగించుచున్నదా? ఇదియే ప్రజలు గుచో, పరిపాలనము లోపభూయిష్టముల సూచిత మగుట లేదా? అందుచేతనే, సంస్కరణముల ప్రవేశపెట్ట నుద్యమించుచున్నట్లు, అధికారులు ప్రత్యుత్తర మీయవచ్చును. కాని, స్వపరిపాలన మిచ్చులోకల, పూర్వపు స్వాతంత్ర్యముల గూడ ప్రజలు గోల్పోవలయునా?

ఏకారణముచే నయినను, అధికారవర్గము వారు శాంతిని న్యాయమును సంరక్షించలేదని తలంనుచో, ఆ యధికారములను ప్రజాప్రతినిధి సభల కిచ్చు యని, శర్మగారి రుతువుచున్నది. రాల్తెలు సంఘమువారియనను, వంగదేశములో నప్పు నితరభాగములలో నీ నేరములు పావర ముర్పరదికొన లేదని, తెలుపుచున్నారు. వంగదేశమునందయినను, అరాజకు లత్యైస్ససాఖ్యాకులముల నిచ్చెయ్యలు. దేశతరక్షణ శాసనము వంగదేశమునందు బాగుగ నమలులో బెట్టబడక పూర్వపు నియంతము, సంగ్రామ మొకయూల చెలరేగు చున్నను, ప్రభుత్వపరిపాలనము కొన సాగుట కట్టి యధ్యంతరములు గలుగ లేదు.

మౌరవంగ్రామము ప్రబలుచున్నపుడే, ప్రజలు శాంతివంశముగనున్నపుడు, సంగ్రామము ముగిసి, శత్రువుల బలముగిగి, అంగ నామాజ్యమువకు ప్రబల విజయము చేకూరిన యిట్టి సమయమున గూడ, నూతన శాసనావసర ములు జరిగవ గలను? అవసరము లేదని తేటతెల్లముగనున్న పుడు, ఇక్కార్యమున కేల గడంగవలయును? ఏకారణముచే నైనను, దౌష్ట్యము మరియొకమాన పెచ్చుపెరిగినేని శాసనముల వపును గావించుట కట్టి యుద్ధ గలుగను? ఏక్షణము శాసనము గావించ దలపెట్టిన, అక్షణమునందే నక్కార్యమును సాధించుటకు, ప్రభుత్వమువారి కధికారము లుండియే యున్నది. ఇందుకు తగిన జవాబు వధికారు లొసగియుండలేదు. కాని, యొకప్రశ్న వడుగ వచ్చును. అపానుము జరిగవలయునదే, అధికార ములు సాధ్యమగుచున్న నేమి ప్రమాదము గల గును? శర్మగారి రింతులకు తగిన జవాబిచ్చి, నిరంకుశాధికారములు, అధికారులయొద్ద గును గూడిన కొలదిని, వాటి నుపయోగించుట కిచ్చ జరించుట సహజము. అవసరములేని సమయము లందుగూడ, నట్టి యధికారము లుపయోగపడక అపానుము విశేషముగ నుండును. ఇంతకుపూర్వ మధికారుల నాస్రమలలో లేని యధికారము లిక నేమి లుగిలి యున్నవి? బహిరంగనిధులను నిమేషించుటకును ముద్రా యంత్రములను ప్యాధికరమకొని వ్యతికల నడచుటకును, అవసర మగునపుడు పోస్టాఫీసు ద్వారా లేఖల నాపివైచుటకును, ఇంక ననేక మగు నిష్పాధముల కొర కధికారము లుండ నేయున్నవి.

న్యాయస్థానముల కట్టి కార్యములను విమర్శించుట కధికార మిదివరకు గలదు. వెన్నుచట్టములో నా యధికారమునను, గన్పెట్టుట లేదు. నూతనశాసనముల ప్రకారము, న్యాయశాసనా సూత్రము లసలే తారుమారు గాగలవు. ఇంతవరకును, ప్రజల సంరక్షణమునకు, న్యాయస్థానములు మాత్రమే అధికముగ తోడ్పడుచుండెను. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువై నకుంత విశ్వాసము ప్రజలలో గలదుటకు, బ్రిటీషు న్యాయవిధానమే ముఖ్యముగ తోడ్పడెను. ఈ దృఢబాధమును తొలగించిన యెడల, సామాజ్యసభ్యపరిపాలనము సంతరు మెటనే ప్రసాదించవలయు నని ప్రజలేల గోరూడదని, శర్మగారి రుతువుచున్నది. పాలకపాలితుల కన్యాయ ప్రేమసాశములను బలపరచుచున్న న్యాయక్రమమున కేమాత్ర మయినను భంగము కలిగించుట వాడి గాదని శర్మగారు హెచ్చరించుచున్నది. నిష్పాధశాసనముల గావించుటకు, శాసననిర్మాణసభ కధికారములేనట్లు, శర్మగారు నిరూపించుచున్నారు. రాల్తెలువిచారణ సంఘపు సూచనలు ప్రమాణము లని, అధికార సభ్యులు నుడివియుండిరి. సంఘ సభ్యు లెంతటి నిపుణు లయినను, రెడవవత్తుమును విచారించగది, నిజ మరయుల దుర్లభమని, న్యాయశాస్త్రము స్పష్టపరచుచున్నది. అట్టితరీ, రాల్తెలుసంఘపు సూచనలు, ఎప్పుచార్చి అర్థర బోలి యున్నవి. సభ్యుల నిరూపకము గూర్చి ప్రజలలో గాని, వారి ప్రతినిధులతో గాని యూహించబడియుండలేదు. అంతియగాక, అర్జింకు జడ్జిల సభ్యులుగ నియమించుట మరియొక పాపబాదు. అందుచే, విచారణసంఘసభ్యుల ఇట్టి సూచనలపై, ప్రజలకు గౌరవ ముండుటకు సాధ్యమడదు. శర్మగారి యుపన్యాసమునందు, రాల్తెలు బిల్లు అవసరములని, సహేతుకముగ నిరూపించబడెను. దీనికి సరియగు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు సాధ్యమడదు. నూతనశాసనపు ముఖ్య

సూత్రములనే వీరు ఖండించిరి. అట్టి శాసనము లిప్పు డేమాత్ర మవసరము లేదని స్పష్టపరచిరి. ఈ సిద్ధాంతముపై చివరవరకు నిలిచియున్న యెడల, శర్మగారి వట్టుదల ప్రశంసాస్థానముగ నుండిరి. శర్మగారు తమ యుపన్యాసాంతమున మితవాదుల సంతృప్తిపరుచుచు ప్రభుత్వమువారిని కోరుటమాత్రము హాస్యాస్పదముగనున్నది. శర్మగారు ప్రజాప్రతినిధులు గాని, మితవాదుల ప్రతినిధులు మాత్రమే గాను. అతివాదులు, మితవాదులను వదలు లభరహితములని మే మనేకమాదులు చెలిపియుంటిమి. రెంటిని, సరియగు నిర్వచనము గావించుట యుభయము, ఉభయులను ఆశ ము మొక్కటియే. శాసనసభ్యులకును వర్తకులనే ఉభయులును అవలంబించుచున్నాను. ఆంగ్లో హైందవులు కల్పించిన పేర్లను మరవా రవలంబించి, ప్రభుత్వమువారియెదుట నిట్టి విభేదముల చాటుట, మిగుల నచుచితము. రాల్తెలు బిల్లులు ప్రజల్లెల్లకిని సంబంధించిన వగుటచే, ప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడించుటయే, శర్మగారి విధిగాని, యొకవత్తువారి నెత్తి పేర్కొనుట వాడిగాదని, స్పష్టమగుచున్నది. శర్మగారి క్రిందికినినభలో నుపన్యాసించియుండిరి:

“మీరు, మితవాదులకు బలము కలిగించవలెను. అధికార సభ్యుల సూచనలన్నియు తిక స్పరించబడుచో, ఫలితమేమగును? అరాజకు లిలుల బలుకుదురు—మీరింత కాలమును, మితవాదులనియు, అతివాదులనియు ముచ్చటించుచున్నారు. మితవాదులై ప్రభుత్వమువారినుండి మీ రేమి లాభముల సంపాదించ గలిగితిరి? ప్రభుత్వమువారి వరుల నిమిత్తమై, మీరుపయోగించబడితిరి. కాని, ప్రభుత్వమువారి కార్యము తలచెట్టివపుడు మీ రెంతటి ప్రయత్నముల సలిపినను లాభముండదు. — ఇట్టి అవసరకర మగు నితికి మితవాదులను దేచుచును.”

శర్మగారు పిమ్మట పిమ్మట బలికిరి, “శాసనములను తాత్కాలికము గావించుట, కాని, శాశ్వత శాసనముల మాత్రము గావించుట ఉత్తమమని పించుకొనును” పై వాక్యములలో శర్మగారు తమ పూర్వపు సిద్ధాంతమును వికనాడిరి. శాశ్వత మయినను, తాత్కాలికములను, నిష్పాధశాసనములు, స్వాతంత్ర్యనిరోధకములను కేమాత్రము సంపాదించులేదు. శాసనావసర మసలే లేదని, శర్మగారు వాదించునపుడు తాత్కాలికశాసనము గావించుచు తుట్టుకునను శోచింపవలయునగుచున్నది. అధికార సభ్యులు, చివరవరకు తమ వస్తువలకు బలపురకతోటలు చేకకే, శాసనము తాత్కాలిక మగుట సభించెను. ఇకముందుకు, ప్రజలు తమ కోర్కెలను ప్రతినిధుల కసాదికముగ చెలిపి, శాసనాభిప్రాయ నెంతమాత్ర మయినను ప్రజలవత్తుమున వారు వహించవలదని కోరుట యవసరము చువావర్తమగును సముకము, తాత్కాలికశాసనమున కయినను ప్రతినిధు లాగికారము జూపరాడదని స్పష్టముగ ప్రాముమండ, ప్రతినిధులు వెట్టి దీముట భావ్యముగ నుండదు. 26-వ తేదీని, సెలెవుకమిటీ నివేదికలు, సభవారి చర్చకు దీసికొని రావలెను. అట్టి సంక్షిప్తసమయమున, ప్రతినిధు లెటుల వర్తించెదరో యని, దేశమాతృతతో నిరీక్షించుచున్నది.

విచిత్రాభిప్రాయములు

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము హిందూదేశమునం దొక ముఖ్యభాగ మయినను, బ్రిటిషు దేవులలో హిందూదేశముగూర్చి అజ్ఞాము ప్రబలియుండుట, వింతగానుపకమానదు. కొందరుకు హిందూదేశ ముగూర్చి ప్రాథమిక విషయములే దెలియకుం డుట, తటస్థించుచున్నది. ఈ కారణముచేతనే, ఆంగ్లో హైందవుల వాక్యములు వేదవాక్యములగు బరిగణించబడుచున్నవి. సింహగారి నియామకము గూర్చి కొన్ని ఆంగ్ల దేశపత్రిక లిచ్చిన యభిప్రాయములు, వాటి యజ్ఞానమును తేటపరచుచున్నవి. వరల్డు పత్రిక సింహగారి నియామకమును పూర్తిగ నిరసించినది. ఇందుకు కారణములు రెండు గలవు. సింహగారు ఊరుపేరులేని న్యాయవాది యగుట మొదటి కారణము. సింహగారు బ్రాహ్మణ న్యాయవాది యగుట రెండవ కారణము. ఈరెంటిని నాధారపరచికొని, సింహగారి యసామర్థ్యము నీపత్రిక చాటుచున్నది. వైరెండు విషయములను అసత్యములని, పాఠకులకు తెలియనే తెలియును. డెయిలీ మిరరు పత్రిక, వీరి నియామకము సభినం దించినది. ఈ పత్రికకు గల కారణములు వైవాటి కన్నను విచిత్రముగ నున్నవి. సింహగారే, బిక నీరు మహారాజుగారని, యీ పత్రిక అభిప్రాయ వడుచు, వీరి నియామకము నీక్రిందితిని కొని యాడుచున్నది. "బిక నీరు మహారాజగు ఫర్ యన్. పి. సింహగారు, హిందూ దేశమునందత్యున్నతస్థానము నాక్రమించుచున్నారు. ఆయన 23,315 చదరపు మైళ్ల వైశాల్యము గల సంస్థానమును పరిపాలించుచున్నారు. యుద్ధారంభమునందు, తన సంస్థానపు గొబడి నంతను యుద్ధోపయోగమునకై వినియోగింప సంసిద్ధులయిరి. వీరు 1914-వ సంవత్సరము నందు మీరటు నైస్యముతో గూడ ప్రాచుకు విచ్చేసిరి. 1886-వ సంవత్సరమున, సింహగారు బారిష్టరు పరీక్షలో జయ మొందిరి. ఇండియను కోర్టులలో తరువృత్తితో వీరి వలె జయము గడించిన న్యాయవాదు లిప్పుడు లేరు. అట్టి వారికి, సహాయకార్యదర్శివదని నొనగుట, లాయరు బార్డు మంత్రివిధమువారి విశేష కార్యములలో నొకటి యగుటకు సందియము లేదు."

సామ్రాజ్యశాసననిర్మాణపథ: ప్రశ్నోత్తరములు సంస్కరణవిచారణసంఘ నివేదిక మిపుడు ప్రచురింపబడునా యని, గొ. మీరు అసెంబ్లీ అభిమానుగారు ప్రశ్నించిరి. ప్రభుత్వకార్యదర్శికి బంపకపూర్వ మీ నివేదికలు ప్రచురింపబడజాల వనియు, అటుపిమ్మట నయినను ఎయ్యది ప్రచురింప బడునో కార్యదర్శిగారి విచక్షణవై నాధారపడి యుండు ననియు, ఫర్ విలియము వింసెంటుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. పార్లమెంటుసభలో సంస్కరణశాసనము ప్రవేశపెట్టబడిన పిమ్మట, దానిని గూర్చి చర్చించుటకు శాసననిర్మాణసభ్యుల కవకాశ మొసగబడునా యను ప్రశ్నకు, ప్రభుత్వమువా రెట్టి వాగ్దానము గావించజాల రని, ఫర్ విలియము వింసెంటుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. సంస్కరణశాసనము ప్రవేశపెట్టబడిన పిమ్మట, ప్రజల విమర్శనమున కవకాశము గలుగు నని యిచ్చిపూరుచున్న వారికి, ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తర మా శాభంగకరముగ నుండక మానదు.

దక్షిణాఫ్రికా హైందవులు

భారతీయుల కష్టములు దక్షిణాఫ్రికాలో నింకను సమసిపోలేదు. హిందూదేశపు వర్తకులను నూతన నిర్బంధము లెక్కొను చున్నవి. హిందూదేశపు వాణిజ్యమును రూపుమాపవలెనని, ప్రయత్నములు జరుగుచున్నటుల, ట్రాన్సువాలు బ్రిటిషు ఇండియను సంఘాధ్యక్షుడు బొంబాయి క్రానికలు పత్రికకు తంత్రివార్త నంపెను. ఈ దృష్టినినుండి తమను తప్పించి, తగిన సహాయము జేయవలయు నని, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు, సోదర దేశీయుల గోరుచున్నారు. సాక్ష్యమగు స్వకరిచాలనము లభించిన గాని, భారతీయులు అన్యదేశములందున్న తమ సోదరులకు తోడ్పడజాలరు. ఇందుకొరకయినను, సరియగు స్వకరిచాలనము నొసగవలయు నని, భారతీయు లేకగ్రీవముగ గోరుట యవసర మగుచున్నది.

కార్పొరేషనుసభ

గవర్నరుగారి ఏడొంతుపు గూర్చి దివాను బహదూరు త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారు పాడింపదలచిన తీర్మానము, రాబోవు సభవరకును నిలుపదలచేయబడెనని తెలియుచున్నది.

సింధుదేశవిద్యార్థులు వారి రష్ట్రీయ విద్యార్థిసంఘము తరఫున బాలభట్టాధ్యక్షులు బీదవిద్యార్థిసహాయసంఘమును నిర్మూల్యుద్ధరణాగమ రాత్రిపాఠశాల స్థాపించుచు నిరంతరదేశీసేవ సల్పయింద బొంబాయి విద్యార్థిభిల భారతీయ విద్యార్థి మహాసభకు గోష్ఠింపయింద నాంధ్రవిద్యార్థులు ప్రావీణ్యములై బాధ్యతాపీఠములలో ప్రవర్తించుట "సాంద్రవైభవసముపేత" యగు యాంధ్రమాత కెంతయు సంతోషపడును. కొన్ని ప్రజాకేసులందు కొందరాంధ్రవిద్యార్థి యాధ్యక్షులును విజయింపట, ఎంత శోచనీయును! ఆంధ్రులందు వారి పుత్రభివృద్ధిని శిశుభివృద్ధిని యాంధ్రబాలర యాధ్యక్షులును పోషింపబడుట కొన్నిసభలందు యాంధ్ర విద్యార్థిప్రతినిధులు ముగ్గురు నలుగురు మాత్రమే వచ్చియుండిరి. ఇప్పుడాసంఘమును విద్యార్థులందరిచేతను ప్రేమింపజేయవలెను. వరుసగా రెండుమూడు సంవత్సరములు దేశమందు పేర్యదినవారిని అవగాహితులక రష్ట్రవాద టాగూరు మహాత్మిగారి సోజినీజేరి. జి. సి. అరందల్ మొదలగు వారిలో కొందఱు అగ్రాసనాధిపతుల జేతులయందు. వీరుగల దేశభూమి, వారు బొంబాయివారని వలనవలెను. ఆంధ్రమహాజనులందఱు నీవిద్యార్థి యాధ్యక్షులు పోషింతురగాక. ఆంధ్రవిద్యార్థియొక్క మూలప్రదేశముయొక్క కీర్తిని ప్రస్థలింపజేయుగాక! - వారుమంచి నువ్వురావు వెళ్లి కళాశాల.

గుంటూరు జైలు: - 30-12-18 తేదీ మొదలు 12-1-19 తేదీ వరకు ముగిసిన తర్వాత ప్రకారం ఆయుర్వేదదోషభములవలన చికిత్స చేయబడినవారియొక్క సంఖ్య 149. అందులో 110 మందికి బాగుగ నెమ్మతిచినది. 32 మంది మాత్రము చనియెను. మిగిలినవారు ఇంక నావధులును తీసికొనుచున్నారు. దండమాడియండి ఆయుర్వేదక డాక్టరువారగు మ. రా. రా. శ్రీ. మండ వేంకటసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు ఈ గ్రామము నకువచ్చి మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులో ఉచితముగా మందుల సేవం గుచున్నారు. మ్యూనిసిపల్ వైర్ మకా గారగు యతిరాజులు నాయుడుగారు చాల సహాయములు చేయుచున్నారు. ఈ డాక్టరుగారి యావధులు ముఖ్యముగా జ్వరకాష్టము తగ్గిరక వెంటనే వారియొద్దకు వెళ్లి సయిదలల చాల గుణము కలుగుచున్నదని చెప్పట కెంతయు సందియించుచున్నాము. పెద్దలందఱు వీరికి తగు సహాయమును జేసి ఆయుర్వేదదోషములవలన లాభమును పొందుదురని కోరబడుచున్నాను. - పురవాసి.

కృ. సరస్వతి నిలయము (తెనాలి తాలూకా, కూచిపూడి) ఆదరణకింద స్థాపించబడబోవు 'హిందీ' పాఠశాల కొక యాపాధ్యాయుడు కాకలేను. తెలకు వేతనము రు 20-25 లు. గాగ్రమములో నన్ని వసతులున్నవి. ఉపాధ్యాయుడు ఆంధ్రముగూడ చక్కగా తెలిసినవాడుగా నుండవలెను. దరఖాస్తులు యాగ్రాతాపత్రికములలోగూడ ఈ క్రింది చిరునామాకు పంపవచ్చును. శిశుసహితకులగు పత్రికాధికారులతోక యాపాధ్యాయుని సంపాదించి తెలియజేయుటకు ప్రార్థింతు.

స్థానిక వార్తలు

మహాశివరాత్రి: - మహాశివరాత్రి పండుగకు గాను హైకోర్టు ఫిబ్రవరి 28-న తేదీ శుక్రవారమునకు యాచి బడును.

సెనెటు సభ: - మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు సెనెటుసభ మార్చి ౭ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు సెనెటు మంజురమున సమావేశమగును.

కార్పొరేషను: - కార్పొరేషనువందు యూరోపియను సభ్యులగు గృహ ప్రభు, జె. డబ్లియూ. గ్రూవాగార్లు రాజీనామా ఇచ్చిరి. ఇతర యూరోపియను సభ్యులు సయితము రాజీనామా యిత్తు రని తెలియుచున్నది.

తంత్రివార్తలు: - చీనా, స్వీడను దేశములకు బంపబడు తంత్రివార్తలలో వ్రాయబడు అంకెలు తంత్రికార్యాలయములలో అంగీకరింపబడునని నెట్టలు పెరిగెనట్లు కార్యాలయమువారు మాకు తెలుపుచున్నారు.

న్యూఢైము క్షత్రిక: - పచ్చయ్య కళాశాలలో నుపాధ్యాయులుగనున్న కోటరాజు రామారావు చి. ఏ. గారు న్యూఢైము క్షత్రిక సమాచార పరిషత్తుకు వేద తెదనని తెలియుచున్నది.

దక్షిణ హిందూ దేశ బ్రహ్మసమాజము: - సమాజమువారి యాజమాన్యముక్రింద రేపు అడివారము సాయంత్రము సమాజమందిరమున జరుగుపథలో ప్రాధేసరు ఎం. వి. ఎన్. నువ్వురావు పంతులు ఎం. ఏ. గారు "దేశతారాధనము" ను గురించి మాటలాడుదురు.

ఎగుఇండియా సంఘము: - వైసంఘము వారి యాజమాన్యముక్రింద రేపుసాయంత్రము రెడ్డి గంటలకు వెకి డెంకి కళాశాల కెదురుగా నున్న సముద్రతీరమున గొప్పసభ జరుగును. "నాడుకులు - భారతీయమనవల" అనాదిమ మునుగురించి మాత్రుర మాటలాడుదురు. శ్రీమాన్ కుబ్రహ్మణ్య శివగారు సభాధిపత్యము వహింతురు.

ప్రపంచస్వబుద్ధి పురమధ్యకసభ: - సభ వారపత్రికను రేపుసాయంత్రము రెడ్డి గంటలకు వరనామిత్తి యప్పకొవ్వెలోని 50 నెంబరుగృహమున సెలసభ జరుగును. గద్దెరంగయ్యవారును, ఎం. ఆర్. జంబురాజుగారు భారతదేశమునందలి వీరులు" అనాదిమ మునుగురించి యావస్థ నింతురు. కలకత్తారవాసులు శివే ద్రనామస్తోత్ర చి. ఏ. గారు సభాధిపత్యము వహింతురు.

హిందూ మతరక్షక సంఘము, గుంటూరు: - వీరు ప్రచురించిన నుమరు కరపత్రమును మాకందించి. ఒకదాని యందు వేదాంతము గూర్చి వివేకానందుని యుపన్యాససారము ప్రయంపబడెను. భగవదుపాసన, హిందూమతము, భక్తి, సాధుసంగతి మొదలగు విషయములగూర్చి మిగిలిన కరపత్రములు వివరించుచున్నవి. ఈ సంఘమువారు హిందూమతాభివృద్ధికి సజావునున్నప్పటి మెచ్చదగియున్నది.

జగన్నాథధర్మ క్షవధ: - ఈ సభాధ్యక్షులగు చి. బి. సి. రామనాథము శ్రేష్ఠిగారు చిత్రరమణుని 23 తేదీ సాయంత్రము 8-45 గంటలకు ఎచ్చూరుగో వీరాస్వామి పిల్లవేదికలోని గృహముందు బహిరంగపరచబడును గొ. న్యాయ మూర్తులగు రా. బి. టి. సదాశివయ్యగారు యాచిబటును బహిష్కరింతు గానింతురు.

ఈవైపునామక ఫిబ్రవరి 23 తేదీ సాయంత్రము యీసభవారి సంవత్సరోత్సవము జరుపబడును. గుండర. జ్యోతి గారి వేణుగానమును, విశ్వనాథయ్యగారు గాత్రపాటయును జరుగును.

తిరువతిలో భోజన కుత్సితనాములు తేక యాత్రికులు చాల కష్టపడుచున్నారెయి అందుచే ప్రసాదీతినీధుల వశముక మెట్టు యొక్క చింతింపబడును నిర్మించు అంకపరచుచును యొకరు వాగ్దాయుచున్నారు.

సంధిమహాసభా విశేషములు.

(రూపు విజన్)

యూగోస్లావ్ లు అమెరికా టెక్నీషియన్లను కోరుట.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 19:— ఫిరల్ యుద్ధ ఇటలీనివాదుల మొదలు ఆహ్వానమునుకు బ్రిటీష్ భూములలో కలిపి ఆడియోనుకు తీర ఆనుతను తను కి మధ్యరతనవి యూగోస్లావులు సంఘిభాగికి విన్నవించి, ఆ ప్రాంతమున నిలిసియు ప్రజలలో అధిసంఖ్యాకులు ఇటలీవారే గాన ఆరేవులు ఇటలీ వారికి మూడవ మూడని ఇటలీ ప్రతినిధులు గట్టి పట్టు పట్టి, హిటల్లర్‌కు డ్రోటులు తప్ప మరి ఏవాలెవారుకీ లేనేలే రని యూగోస్లావులు తెలిపిరి. సభవారు పరిష్కారమును ప్రకటించలేదు.

పోసెను పరిహారు,

పాఠము, క్షేత్రేణి 18:—తాత్కాలిక సంధిని మరల
పాత్రించుటకు నూర్చి నిన్నును మార్పులు పాఠగారు సంధి
నభిలాషి వివరించిరి వేగాంతు హేతుర్హులగు చర్చజరిగిన
పిమ్మట నానెను సుహృద్ధు కొద్దిగా మార్పుపడినది. జర్యము
సామ్రాజ్యమునందే నిద్రపడియుండిన రాష్ట్రముల పరిపాలనము
విధానము కానిన గాని ఆ రాష్ట్రములలోని జర్యుల భద్రము
నకు మిశ్రమండలి సంఘమువారు ప్రాసీదించి, జర్యుల రాష్ట్ర
మున హేతు సలహానలదని హామలలు గోరుదు సోమవారము
నాడు వార్యాదు తింటివార పంపుదెను.

గర్భ పరిహార వంశము.

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—వేడు, జపాను, అమెరికా, ఇటలీ, ఫ్రాన్సు, జేర్మనుల పత్రికలును అభిప్రాయములను ఈ వ సంఘమువారు తెలిసికొనిరి.

జర్మను సైన్యములను తగ్గించుట.

అంధులు, పైబరు 17:—జర్మనీ యెన్నిదేశముల నుంచు
కొనకలమునకు సమర్థులు, అన్నిటిని మాత్రమే యుంచి తక్కి
నవారిని విడిచి పెట్టిన తొలగింపవలయునకు సమర్థులు తాత్కా
లిక సంధిసంధ్యులు తక్కించుచున్నారు. వైసిట్లను, యుద్ధ
సామగ్రిని తగ్గించుటతో బాటుగ మహిమలను ముగియుద్ధము
వేయక క్రియచేడ తగ్గింపవలయుననియి, ఇట్లు చేయుటకు
కొన్ని కర్మాలుయగుట నెత్తివేయవలయుననియు, జర్మనులు
కొన్ని గొప్పవిధముల వైద్యమును ముగియచేడని కాసింపవల
యుననియు, అందువలన ప్రాచ్యు తూర్పు సరిహద్దుల సరిగతు
ఐదుగూర్చి కొడు వాంఛితములు. నెలవేరవనియు చెప్పు సమ
స్యలను వా రాలోచించుచున్నారు.

జలస్నానసంఘము.

అంధుడు, ఫిబ్రవరి 19:—రేవులు, బలస్థానములు, ఇతర
చోట్లను, మున్నగు వానినిగూర్చి ఆలోచించుటకేర్పడిన ఉప
సంఘమువారు నిన్నను బ్రిటిషుపరామిత్రులగుటల సూచనలకు
వినిరి. వానినిబట్టి సరియగు ముసాయిదాను వ్రాయుటకు తీవ్రసం
ఘ మేర్పరచుటచేసిరి. ఆసంఘమున బ్రిటిషు, ఫ్రాన్సు, బెలియ
ము ప్రతినిధులు సభ్యులుగ నేర్పరచుటచేసిరి.

కె.మెనో, గారిమీద గుండ్రను వదలుట

లండను, ఫిబ్రవరి 19:—క్లెమెంట్ గారి డెబ్బ అంత గాఢమైనది కాదు. అతడు నడచి ఇంటికి పోగలగు చున్నాడు. అతడు నీఫీలో మోటారుబండిమీద బోవుచుండగా నతని చుంప యత్నించిన హంతకుడు దా సమీపమునందలి బండిలో నుండి చట్రాలన పైకిచుమికి అయిదు మురుగు తుపాకిని గాల్చెను. కాని వానిలో నొక్కటి మాత్రమే అముడునలి ప్రథానికి తగిలెను. పోలీసువా రాహంతకుని పట్టుకొనిరి గాని పట్టుకొనుటకుల వాడు లేండుగుండ్రకు కాల్చెను. ఇద్దఱు జవానలకు డెబ్బలు తగిలెను. పోలీసువా రా వెంటనే వాని నవటికుండి గొంపోవకుండిన యెడల నవటి జుంజు వానిని చాల బాధించి యుండురు. హంతకుని పేరు కాటియను. కెపగ్నీనినాసి. క్లెమెంట్ ఆంగ్లోగ్రూము డెబ్బగలన నెంతమాత్రమును చెడలేదు.

అనంతరము:—కాటియను 28 ఏండ్లు ప్రాయమువాడు.
అతడు మంత్రివర్తమానకు తగినవాడు. ఎవ్వరిని సురక్షితముని

పాడు. కైమోకోగారి పెటవచ్చుచుండిన నైనికుడు కాటి
యనిని కుపాకోతో గాల్చెను. కైమోకోగారు మధ్యాహ్న
మపుడు చాల ఉత్సాహముతో నుండి మార్గజుఘాతు గారికో
చాల నేరటివరకు యుచ్చిరించిరి. అక్రొనటికోజాననీ నందకు
డు దారిలో మెకవోట కచ్చాను మొద గా తానింటికి వచ్చు
నపుడు చూచెను.

అనంతరము — మధ్యాహ్నము ముగించుట లపుడు
 క్లెమెంట్ గారినితి యొప్పుచిరతనే ఉండెను గాని ఒక్క నేడే
 క్కొను. అతడు విశ్రాంతి దీసికొనుచుండెను. చూపరలు
 లోనికి బోవడం నివారపడిరి

బంధులు, ఫిబ్రవరి 19. — కైమక్కో గాఁగూరు గుడ్ల
 ను నవలబడు గూర్చి పొద్దు మొంటు ప్రజల సభలో వెజ్జిపుతు గా
 రడిగిరి అయినవైన రి నారాయణ స్వామి కాల్యం డెను, పితగుండు
 బుజ్జుమారు పోకినది జతను పభావధైర్యముతో చానిది పరమ
 బేయకడవి యింటికె వెళ్లెను. మీరు కడలగూవదని డాక్టరు
 చెప్పరకను గూడ నతను నుంచును వై పరుండెత్తు 1-2
 రోజులలోనే మరల నతను లేరగలుగును. (హృదయ) వార
 తనమునారు వెంటనే నాకుగూర్చి అగ్రమామును నూచించు
 తంతిచార్త సంఖిరి. పొద్దు మొంటు సభన క్త ప్రత్యేకతంతిచార్త
 పంపుపద్ధతి లేను. అయిన నాలోచితమని బోనర్ల గారు
 నడిచిరి.

చిక్రములు.

మొదటిసారి గుండు వదలబడగానే ఆకలినిరతిపెప్పింది. గుండు నాకు తగులలేదు. అని కైమెన్కోగారనిరి. హంతకుడు మరకొన్ని గుండ్లను వదలనని కైమెన్కోగారు ప్రహించిరి. హంతకుడు పిమ్మటవదలిన గుండ్లలో మొకటి కైమెన్కోగారికి తగిలెను. చాలగుండ్లు కైమెన్కోగారి పెద్దకోటులలోచిక్కుకొనెను. కైమెన్కోగారి యింటికి 50 గజముల దూరముననే యీపని జరిగినదిగాని కైమెన్కోగారింటికి నడచియో వెల్లిరి. కాటినను యువకుడీగుండ్లను వదలెను. అతడు మధ్యనిరసకుడు. మధ్యమును ముట్టెను. పొగ చుట్టలను కూడ (తొగడు అతడు రాజదొంగ) మా భావములు కలవాడు. నిరసాముక్తిగ రములగు నుపన్యాసముల నిచ్చు ఆరాజకుల తెగకు చేరినవాడు. అనితొ మరెవర్యునున్నట్టు లేదుగాని ప్రజలతనిని నలిపేయుచుండ నొకడు వారిందినచున వానినినూడ పట్టుకొనిరి. ఈ రెండవవాడొక సైనికుడు. మృద్రోగమువలన నేవలోనుండి వదలబడినది విచిత్రముగా నుండినది.

పరాసువారి ఆర్థిక విధానము.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 19:—1918 లో పరానువారి సైనిక పరిపాలక కృత్యము రీతేల కోట్ల ప్రాంతము. ఆదాయము చాల హెచ్చినది. మారక ముత్యములముగ నున్నది. డిస్కాంటు తగ్గినది. ఈ రుణములంతకు శీఘ్రపులకలవనములు చేయవలెను. మూలధనముమీద పన్ను చేయవలెను. అని పరానువారు తలచిరి. నాజాజీగ సంస్కారికకాళు గూడ ఏర్పరుప బడును.

ఇంగ్లండు

మృత్యుల నిరూపకము.

అంశం, ఫిబ్రవరి 19: — నియోజనము జరిగిన 9 నెలల
లోపున నియమింపబడిన మంత్రుల పునర్నియోజన వశమగు
యన సదరణమ పార్లమెంటు పరిపాలన వారంగికి కలిగింది.

లా.య.దు.జార్జి.గారి కేవలసరాహాసము.

అంధను, ఫిబ్రవరి 20:— లావుడు బాడ్మింట్ గార్డు తీసుకున్నాడు. అతడు నగరమునకు రావలెనని ఆహ్వానమువచ్చినది. గనులపని నాంధ్రపర్యాయ దుపరసమితి కుటుంబ వైఖరిని మార్చినది.

చిటిమ, కత్తినిధులు

అంధక, ఫిబ్రవరి 19 - సంతిష్టరతుల కంగీకరించుట

కోకి:— అయ్యో, వాలంగురోజులనుండి చాలాదగ్గుగా
నుందంటి. దగ్గుజే నుండేలతో వొప్పి.

వైద్యుడు:—“వస్తువే గుండెలకా! గొప్పా? అయితే
వస్తువంతే.”

కథికార మొదటివ్యవహారము పార్లమెంటు ప్రజల సభలో
 లాంచెస్ గారదిది. బొల్సరు బార్న్ ను గార్లము నామను
 (బోనల్లెగారు) ఒక అధివేశనము ప్రతినిధిని అధికార
 మియ్యబడి నవబోనల్లెగారు ప్రతినిధి.

బిటమ్ తై దీలను బాధించుట.

అందుకు ప్రి. తే. 19:—(బ్రిటిష్ కౌన్సిల్ వారి) బాధించుట
యందును ముఖ్యము వారి పేరులు నిర్దేశములు చేసెను. కాని మిత్ర
మండలి వారందరను కలసి పని చేయుటను నిముండు నని బోన
ద్వాగారు పార్లమెంటు ప్రజల సభలో నుడిచిరి.

బ్రిటిషు కార్మికులు

లండన్, ఫిబ్రవరి 20:—వేల్స్ దక్షిణ భాగమునందలి కార్మికులలో 18 నేలయిది సమ్మెకట్టినవనియు 29-60వల మంది కూడదనియు తెలిసి. 2/8 కంకు మంది అంగీకరించిన గాని సమ్మెకట్టినాడను. నేనుకూడ తక్కినవారి అసమ్మె తులు తెలుపబడును.

జర్నలు నిరాయుధుల జేయుట.

లండన్, ఫిబ్రవరి 19. — లండనులో నువ్వనందుచు
 విన్స్టన్ చర్చిల్ గారిట్లు చెప్పి. — రోజునకు కేయిమండి
 చొప్పున మేము క్రొత్తవైద్యులులోనికి మనుష్యులను చేర్చు
 చున్నారము. వారిలో రెండొండు పనిచేయువలయువారును మూ
 డొండు పనిచేయవలయు వామను గలరు. బర్మను నిరాయుధుల
 చేయబడును, మనము నిశ్చయించు కొనిన ప్రకారము వడ్డపరి
 చరమును రాబట్టు కొనుటను, రైతుత్రిమన బలవత్తరమును
 వైద్యులు నెలకొల్పుటను క్రొత్తవైద్యులవనరము. రుస్సా
 కెక్కుము మంది బ్రిటిషు సైనికుల సంఘటిష్టవైద్యులు లేను.
 రుస్సా సంగ్రహింప బడవలయునని వ్యవస్థాపననే సంగ
 రహింప బడవలయును.

రతువు కను.

అంశము, ఫిబ్రవరి 18:— నేను ఈ కేసు విచారణను
రబి ప్రారంభమైనది. రతువునకు సలహాను సలహాను అనుక
రమైతే గలవను వనమానమే నాకు కలుగులేదు. అయి గదిలో
నున్న నెలెను గాది ఛాయాపటమును రతువునకు గాదు వచ్చిన
దినమునకు లోలివాడు అయి అట్లా సహాయము నేను తీసివేసి
తిని. ఏలయునది దానిని రతువునకు గాదు చూచిన తగులబెట్టునని
రతువునకు సలహాను సలహాను చెప్పెను.

ಅಮೆರಿಕಾ

యాద్రప్యయముల చటము.

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 19:—చిలియను జోలరుల కంటే నెక్కువ మొత్తము మోసగు యుద్ధవ్యయముల చట్టమును ప్రతినిధి సభవారానికిరందిరి. తాత్కాలిక సుస్థిరదశముల (5,40,000 వై నికుల) కగు వ్యయ మిగుచేర్పబడలేను. యుద్ధము లేవపుడు సంవత్సరమునకు 1,75,000 ల కంటే నెక్కువమంది సైన్యముద వై నికులకు చేర్పబడదని బిల్లులో నియమింపబడెను. చట్టమిప్పుడు సెనేటునకు వర్చ నిమిత్త ముండునని యెడను.

● 5. 美

స్వర్ణాక్షులు; వార్ధాపతికలు.

తెలివ, ఫిబ్రవరి 18:— యానాను ప్రాంతము నందు
వాస్తవ్యులైన అణుగద్రొక్కిరనియు, ఎన్నెను, యున్నట్లు
నగునందులకు ప్రజక్షములనుండి అనేకమంది స్వాధ్యక్షిస్తు
య్యూర్ హేనునను రమ్మచున్నారనియు, ఈ యుద్ధము
యంతటికిని మ్యూర్ హేయిమే కేంద్ర స్థానముగ నున్నదనియు
తెలియుచున్నది.

செருமனியாவுடனிடமிருந்து.

బెంగళ, ఫిబ్రవరి 18 — స్వామిరాజుకిన్లు లలితీత్రయంగ
 పనిచేయుచుండుట వలన జరగవీయదని స్థితి చాల దుర్భరమగు
 చున్నది. యాహుతుండలనుం దంకితును పనివారందఱు
 నమ్మకట్టిరి. (త్రస్తురపు దొరకవమువారి కొకట్లన్ను) రాక్షసి
 బాగైన ఈయనడదనో ఎన్నేను నందలి కట్టుదారులు చెప్పి
 చున్నారు. యాహు గని పోత్రమను సాంఘికులవక్త్రముజేయు
 వరకును నైవ్యములా పిలువబడుకరమను నమ్మకట్టుటనే యుం
 దును. ఈ యాద్యునుంట్టిని స్వాస్త్య కిట్టులు జాగ్రత్తగా
 చూచుచున్నారు.

- (o) -

పంపాది హంతకుడు:— క్రిందటి మంగళ వారమునాటి ఉదయము కృష్ణాబల బోవుటకు గానీలో బయలుదేరిన మొయిబండిలో హతీశల్యుడి నను లాహోరునువ్వాదీయుడు జన్న సాహీబద్ద సోగముడతరగతిపైటలోని కెక్కి, అందులో నదివరకె హుచ్చండియున్న 14 గురలో నొకని అవ్వోట నుండి తేబిపోయితనకు తావివ్వబడుచు నతడు నిరాకరం చెను అంతసాక్షురుడు పెద్దక త్రిసిరిసి వానిననేకసారులు దానితో పొడిచిపొడిచి చివరకు పెత్తె కిటికిలోనుండి ఆరలకు త్రోసేసేసెను. అట్లుచేయునపుడు మరియొక్కడు వాని వారింపకాచెను. అంత నామూర్ఖుడు వానినిూడికి తిరుగ బడ గానతడుమరు గుగ ది లోనికి పోయి కిటికి ఆర్ద్రమును పగులగొట్టి ఆరలకుతీకెను. వాండు పురపాలక సంఘ కార్యదర్శి బల్బంబుగారును, మరియొక ప్రయాణికుడును గొలుసును లాగబయల్కింపగా నాదుర్భాగము వారి నెదిరించెను. వారును బయటకు దుమికిరి, ఒక శ్రీ తనబిడ్డల నిరువురతో నావలకుదుమికెను. ఈలోన నాహంతకుడు తక్కినప్రయాణికుల నెదిరింపసాగెను, ఒక ప్రయాణికుడు మరణించెను తక్కినవారిలోన నేకమండికి గాఢములగు దెబ్బలు తగిలినవి. బండిలో నుండి ఆరలకు దుమికినవారు బుర్రోహార్తివేసెను మాప్తును కేసమచారమును తెలిపిరి. అతడు శ్రీవేషముననకు తంజి నిచ్చెను. అచట నాహంతకుడు ఖట్టుకొనబడెన దెబ్బలు పదా రానుపైతికంపబడిరి. వారిలో నొకరు మరునాడు చచ్చెను. హంతకు డయిదేడ్డడుండి కరాచిలో లాడుబయింపవలగువాని నమ్ముచుండెను.

ఫిబ్రవరి 20 తేదీన తిరువనంతపురపు శ్రీమూలము ప్రకాశంనుండి వచ్చిన ప్రకారముగా సమాజకేమై 19-వ తేదీన మధ్యాహ్నము పూజారములైన తరువాత, కాననసంబంధముగ విషయములలోని విజ్ఞప్తులను విచారించి, కాననసంబంధముల విస్తీర్ణ సంస్కరణము నొనర్చుట, నామము తరవాదాలలో విభాగవిధానమును సమ్యక్తించుట, వల్లాలలోను పులయాలలోను వారసత్వపు హక్కులను పారంపర్యపు హక్కులను దిగుత్తములను ఆమోదించుట, వ్యాపకశాఖలలోని ఆక్రమణములను చక్కజేయుట, ప్రభుత్వకార్యుత్తి న్నామక సభ్యులకు, న్యాయాధికారములలో బోధియలేకుండ జేయుట, వర్తక వాణిజ్యము లభివృద్ధి జేయుట మొదలగు విషయములను గట్టిగా కోరి పరిశ్రమ వ్యవసాయముల యభివృద్ధికై నచ్చిన విజ్ఞప్తులను విచారగాను ఓర్పునో ఆలకించి, జనవరి 30-వ తేదీన బయలుదేరిన "వానలవాగు" మొయిల స్త్రీమయ, సీమబంగీల తపాలతో, బుధవారము తరవాత బొంబాయి రేవునకు వచ్చును.

దేవీ సుప్రార్థన సమాజము:--ఈ పుస్తకము 28
లేఁ ఆదివారము పక్షము 11 సం॥ వెంబూరులో రామనాథస్వామి
యూర్ వీధి 15 నెం॥ భవనమున విద్యావృద్ధులకై ప్రార్థనకరణి
సమావేశమగుచు ఆంగీకృతమౌచ్యమునైనది సం॥లకు ఆ
పులమున నొక ప్రార్థనసభకూచును. చి॥ కృష్ణమూర్తి ప్రార్థన
సంఘము, ఇ॥ భావ్యకావ్యాసగారు "చైతన్యలక్ష్మి" అను
విషయములగునై, తెలుగునకు సువర్ణసీమ చేయు

20. 2020

[illegible]

విద్యాలయములు

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము

విద్యార్థులు తాముగలదు

ప్రభుత్వమువారి వివాసములకు ఆర్. రామ...

విద్యార్థులకు విద్యార్థినిధులు, స్థానిక సంఘముల యాజమాన్యము...

విద్యార్థులకు విద్యార్థినిధులు, స్థానిక సంఘముల యాజమాన్యము...

ప్రభుత్వమువారి వివాసములకు ఆర్. రామ...

ప్రభుత్వమువారి 1918 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 12-వ తేదీ...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

చిత్రాడ సభలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంఘికసభలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంఘికసభలు: ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంఘికసభలు...

రామలక్ష్మమ్మ (1) బొమ్మిలిపాట (2) బొమ్మిలిపాట...

తృతీయ గోదావరినది గ్రంథాలయసభ.

ఇది 7-8-19 ఉదయ ముగించును. మ-రా-శ్రీ...

గ్రంథాలయ ప్రదర్శనము.

ఇది జనగురుకుల బ్రహ్మచారి జనగురుకుల...

ఆంధ్రసంగీతసభలు.

ఆంధ్రసంగీతసభలు: ఆంధ్రసంగీతసభలు...

ఆంధ్రసంగీతసభలు: ఆంధ్రసంగీతసభలు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి విద్యార్థినిధులు...

తృతీయ గోదావరినది గ్రంథాలయసభ.

తృతీయ గోదావరినది గ్రంథాలయసభ.

సాధనలెల్ల తప్పక విచ్చేయుచున్న మహాత్మా...

అది రాజు సత్యనారాయణరావు

గాంగంపూడి సూర్యనారాయణమూర్తి

గాడేపల్లి సూర్యనారాయణ శర్మ.

చిత్రాడ, సమస్తి కార్యదర్శులు.

తెల్లిను కొట్టుదారుల సమ్మెకట్టు.

తెల్లిను, ఫిబ్రవరి 18:—తెల్లినునందలి తెల్లపెద్ద కొట్టు...

కెయిమురు వార్తలు.

తెల్లిను, ఫిబ్రవరి 18:—కెయిమురునందలి పాస్తా...

యాహూ నేలబొగ్గు.

తేల్, ఫిబ్రవరి 19:—యెయిమురునందలి ఇల్లూ...

హాకోరనుండి ఇల్లూకొట్టి వచ్చుచున్నది.—సమ్మె...

గుడివాడ 1477

ప్రిన్సిపల్ డి॥ ము॥ కోర్టులో

స్వామికాజు నెం 1454/1918 రు

నాది:—గుత్తికొండ వెంకటరామయ్య

ప్రతివాది:—హోలేపెద్ద నాగభూషణం.

నాది పేర ప్రతివాది 1915 సంవత్సరం 4 అక్టోబరు

తేదీన వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రాసోలు బాకీ సవరణ...

మండ్రంగి ఆనందరావు

గుడివాడ, చాటితరపున ప్రిన్సిపల్.

The Peace Conference.

Names of British Plenipotentiaries.

LONDON, February 19.

In the House of Commons Mr. Lambert asked the names of plenipotentiaries who were actually empowered to agree on behalf of the United Kingdom to peace terms. Mr. Bonar Law replied, myself, Mr. Balfour, Mr. Barnes and one representative of Dominions.

Ill-Treatment of British Prisoners

Replying to another question Mr. Bonar Law stated that Government possessed a list of chief culprits in connection with ill-treatment of British prisoners, but emphasized that action could only be taken in conjunction with Allies.

Inter Allied Commission on Waterways. Draft Conventions Discussed.

LONDON, February 19.

A communique from Paris says:—Inter Allied Sub-Commission on Ports, Waterways and Railways yesterday discussed two draft conventions on international rivers submitted by the British and French delegates. The general principles in them appeared acceptable to all nations interested. It was agreed that the revised draft be drawn up by appointing a committee consisting of delegates of the British Empire, France and Belgium.

Urgent Call from Paris. Mr. Lloyd George Proceeding.

LONDON, February 20.

Mr. Lloyd George has received an urgent recall to Paris and will proceed there immediately after addressing the miners conference.

Disarmament of Germany. Churchill's Speech.

LONDON, February 19.

Mr. Winston Churchill speaking in London said:—We were recruiting New Army for two and three years service at the rate of over one thousand daily. It was essential, in order to disarm Germany and secure reparation which we determined to get, to maintain a strong well-disciplined army on the Rhine. There was no intention of sending large British force to Russia. If Russia was to be saved it must be by her own exertion.

Army Appropriation Bill. Passed by House of Representatives.

LONDON, February 19.

WASHINGTON.—The House of Representatives has passed the Army Appropriation Bill of over one billion dollars, having previously eliminated the proviso for temporary standing army of 540,000. The bill restricts voluntary enlistments in peace time to 175,000, enlistments being for one year only without reserve. The bill now returns to Senate for conference.

Rutherford Case. Maid Servant's Deposition.

LONDON, February 19.

Hearing of Rutherford case was resumed to-day. Mrs. Rutherford's maid emphatically denied that she had ever seen anything suggesting improper intimacy between her mistress and Beton. She also stated that at her mistress's request she had removed the photograph of Beton from her mistress's room the day before Rutherford came home, because Rutherford would have turned any man's photograph he found. The case was adjourned.

The Reparation Committee. Evidence of Japan and Other Countries.

LONDON, February 17.

A communique from Paris says:—The Reparation Commission to-day received evidence of the Japan, United States, Italy and France.

Demarcation of Posen Frontier.

LONDON, February 18.

PARIS.—Marshal Foch made a report at the Conference yesterday afternoon regarding the renewal of the Armistice. The demarcation of the line of the Posen frontier was slightly modified after discussion between Hammerstein and Weygand. The question of the government of the territories thus withdrawn from German sovereignty is not settled, but protection of Germans in these territories is guaranteed by the Inter-Allied Commission.

At Warsaw the Poles were requested by telegraph on Monday evening not to attack German territory.

Ruhr Coal Mines. Critical Situation.

LONDON, February 19.

BALE.—A telegram from Weimar says the Government are discussing the critical situation in the Ruhr region, where nine-tenths of the mines are in the hands of Communists, who are preventing transport of coal.

A telegram from Hanover says 30,000 loyal troops have been brought in to suppress the strike. The Spartacists on the 16th instant, occupied 100 pits in forty communal centres in the Ruhr Basin.

The "S. S. Marconi," which left Bombay on the 18th ultimo, arrived in London on Tuesday, the 19th instant.

Clemenceau not Seriously Wounded.

His Condition Perfect.

LONDON, February 19.

Premier Clemenceau was not seriously wounded and was able to walk home. He was driving through the streets when would be assassin suddenly sprang from a public conveyance where he had been waiting and fired five times. The shots pierced the hood, but only one hit the aged Premier. The police seized the assailant, but not before he had fired two shots at them wounding two. The crowd would have given him a bad time, had not the police got him off quickly. The Premier's chauffeur was slightly wounded. The culprit's name is Cottin, a native of Compiègne. Eminent physicians announce that Clemenceau was hit in the posterior part of the right shoulder. The wound is a penetrating one without visceral lesion. The patient's general and local condition is perfect.

LATER.—Cottin is twentythree years of age. He is a Cabinet-maker and a militant anarchist. The soldier accompanying Clemenceau's chauffeurs fired at Cottin with a revolver. Clemenceau in the afternoon remained bright and cheerful and had long interview with Marshal Foch. Clemenceau thinks he recognises the assailant as a man he saw loitering when he was returning home the previous evening.

LATER.—Clemenceau's condition at three in the afternoon was stationary, but his temperature had risen. He was resting and visitors were excluded.

Further Particulars.

LONDON, February 19.

In the House of Commons replying to Commander Wedgwood Mr. Bonar Law stated that six shots were fired at Clemenceau. One hit him in the shoulder, after which with characteristic power and strength of will Clemenceau walked home. He declined to go to bed until ordered by doctor who thought he would be up again in a day or two. [Cheers] The Government was immediately sending a message of sympathy and indignation. The suggestion that the speaker should send a special message on behalf of the House was contrary to all precedent, but would be considered. [Cheers].

The Attack Described.

LONDON, February 20.

PARIS.—Mr. Picbon describing the attack on Clemenceau said:—After the first shot Clemenceau exclaimed:—"He has missed me!", but knew that other shots might be fired. It was indeed a later shot that struck him. Several bullets lodged in Premier's overcoat. The scene of outrage was only fifty yards from Clemenceau's house to which he walked. It appears that Cottin is a studious youth, tall, slender and a non-smoker. He belonged to a group of anarchists supposedly of a harmless oratorical order. Apparently he had no accomplices, though a man was arrested while protesting against the crowd's attempt to lynch Cottin. The latter is an ex-soldier invalided with heart trouble.

British Labour Situation.

Miners Ballot.

LONDON, February 20.

Up to present the Miners' Ballot in South Wales has resulted in 18,000 votes for strike and 2,899 against. The Ballot continues to-day. Two thirds majority is necessary for the strike.

A Murders Affray Two Persons.

KARACHI, February 20.

The murderous affray in a compartment of the Quetta mail train which left Karachi on Tuesday morning has resulted in the death of two persons. A Punjabi Mohammedan named Haji Ahmadin belonging to Lahore, who for the last five years has been a successful seller in Karachi, entered a third class compartment of the train at Jinnahshahi. Fourteen passengers were already in the compartment. He asked one seated near the window to surrender his seat, but the man refused whereupon the Punjabi drew a large knife and stabbed him in several places finally throwing him out of the window. Another man interfered and was also attacked but took refuge in a lavatory where he smashed the window and jumped from the train. Mr. Balchand, Secretary of Babak Municipality, another passenger, after attempts to pull the alarm chain was also attacked and also threw himself from the moving train and it is said that a Kuchi woman also jumped out with her two children. The Punjabi continued his attacks on other passengers and altogether one man was killed on the spot and eight severely injured. The man who jumped from the lavatory window gave information to the station master at Bulhari, who wired to Kotri and on arrival of the train there he was arrested and his victims removed to Kotri dispensary, where the second death occurred yesterday.

Indian Legislative Council. Agenda of the Next Meeting.

DELHI, February 19.

The following is the programme of legislative business on February 26th:—Sir C. Sankaran Nair will move that Bill to extend the powers of local authorities in regard to the granting of pensions and gratuities be taken into consideration and passed. Sir William Vincent will present the report of the select committee on Bill to make provision on special circumstances to supplement the ordinary criminal law and for the exercise of emergency powers by Governments. His Excellency the Commander-in-Chief will introduce a bill further to amend the Indian Defence Force Act 1917. Sir William Vincent will introduce a bill further to amend the Indian Oaths Act 1973. Mr. Patel will introduce a bill further to amend the Indian Electricity Act 1910. Mr. Patel will introduce a bill further to amend the Negotiable Instrument Act 1881.

A Puja Incident.

A Police Court Sequel.

CALCUTTA, February 20.

Yesterday before the Second Presidency Magistrate an application was made on behalf of Jitendralal Banerjee against Mr. A. B. Johnston, Principal, St. Paul's Cathedral Mission College, in connection with "Saraswathi Puja" incident. It was stated this year that some Hindu students of St. Paul's College performed worship of Saraswathi on the 5th February at a house in Nursing Lane. As the house had to be vacated the next day and as the students could not arrange for the immersion of the image they took it to the dining hall of a Hindu mess attached to the College. Mr. Johnston enquired of some students why the image had been brought there and by whom, and directed it to be removed at once. Accordingly the students instructed their Hindu servant to take back the image to the place where it had been worshipped for the night. It being past 9.30 P.M. the students could not leave their quarters to accompany the servant, but it is alleged that Mr. Johnston followed the servant and ordered him to deposit the image on a foot-path. This being done he, it is alleged, threw it into a dustbin, thereby defiling an object held sacred by the complainant and Hindu community generally. Mr. Johnston was asked to apologise but he had not done so. The Magistrate issued a notice upon the accused, who was directed to appear in the Court on the 1st March next.

Srimulam Assembly.

TRIVANDRUM, February 20.

The Srimulam Popular Assembly met to-day as usual. Yesterday after luncheon representations on matters of legislation began. Reform of the Legislative Council on a broad basis, sanction of partition among Nair Taravads, regulation for inheritance and succession among Vellalas and Pulayars, irregularities in the Judicial department, separation of the executive and judicial functions, improvement of trade and commerce, etc., were pressed. Representations on agriculture and other industries were also taken up. The Dewan gave a patient and sympathetic hearing to the representations.

The mail steamer "Havildar," with the outward parcel mails of the 30th January, is expected to arrive in Bombay at daylight on Wednesday next.

At a meeting of some of the legal practitioners of the C. and M. Station of Bangalore yesterday afternoon, under the presidency of Mr. C. Suryanarayana Rao, it was resolved to start a C. and M. Station Law Association with the object of safeguarding the interests of the profession and to create "esprit de corps" among its members. A committee was formed to draft the rules of the constitution.

The fifth Gokhale anniversary was quietly celebrated on Wednesday at the Poota home of the Sarvanis of India Society. About fifty people among Mr. Gokhale's personal friends and disciples attended, and Mr. Mahadeo Chaudhari, Principal Paranjpye and Professor Vijayakar made short commemorative speeches, dwelling on the various aspects of Mr. Gokhale's career and drawing lessons from them appropriate to the present occasion.

Tata Industrial Bank. First General Meeting.

BOMBAY, February 20.

At the first general meeting of the Tata Industrial Bank, held to-day, the report of the Directors up to the 31st December last was presented. Profits of the Bank in the first few months working up to that date amounted to Rs. 4,60,000 on a paid up capital of Rs. 70,00,000 and working capital amounted to over Rs. 4,37,00,000. The Chairman of the Bank, Sir Dorab Tata, in his speech said that the greater part of the Bank's business so far had been ordinary banking business as was done by ordinary Banks. If the Bank had not been able to act up to its name as an Industrial Bank it was due to the want of necessary men and machinery to scrutinize and report upon industrial propositions as much as to the lack of really sound propositions. Now with the end of war and the return of more normal times, he hoped that propositions of a more natural and permanent character would be submitted to the Bank. He assured the shareholders in this connection that the Bank on its own part would not merely wait for propositions to turn up, but would also take the initiative itself and find out profitable channels for employment of its resources in industrial investment.

Indigenous System of Medicine. Exhibition in Karachi.

KARACHI, February 20.

The Vedic and Unani Tibbi exhibition was opened to-day. About 1,000 leading citizens were present. Seth Chellaram Dalloomal in opening the exhibition said that lack of patronage was responsible for the downfall of the indigenous systems of medicine. The General Secretary read the report wherein he dealt with the history of the movement and exhorted the people to have permanent exhibitions all over India.

Burma Chamber of Commerce.

RANGOON, February 20.

Speaking at the annual meeting of the Burma Chamber of Commerce to-day the Hon'ble Mr. E. O. Anderson alluded to the absence of any indication of the Government of India intentions regarding Germany and naturalized Germans interned in India and said it was inconceivable that the Government should allow such people to return. He also expressed the hope that the control of various ports would be speedily got rid of as Government would be very ill advised otherwise. Dealing with the effect of the 1916 rice control he said that in Rangoon it was modified success. The present control he said is in the hands of the Foodstuffs Commissioner for India and the

admitted reason for it is to supply rice to India at cheap prices. That is a very good object. Burma does not wish unjustly to make money out of India, stricken as she is by famine but on the other side Burma has a right to think that she should be properly protected. The last two years have been lean ones for the Burmese cultivator in the matter of price, while this year the crop is a poor one, 15 per cent short. The maximum prices fixed for rice this year if obtainable would allow of about Rs. 150 being paid for paddy. This perhaps is a normal year and with a full crop it might be considered a fair price, but with a crop like the one we have this year this is 15 per cent or Rs. 18 too low. The price of all commodities used by the cultivators have increased enormously and the Government of India has been powerless to prevent such increases, but they have taken steps to see that the cultivator does not participate in the increased prices, which he might reasonably have expected to receive for his paddy as soon as the war terminated and free exports could be made from Burma. A rise of Rs. 10 in the price of paddy and a crop of Burma is equal to about a crore and half of rupees. If there had been no control the price of paddy would in my opinion have been well above Rs. 150 and there will have been Japanese and Dutch steamers sufficient to move the crop. Bangkok which at present produces the only uncontrolled rice for export in the east is now being paid by continental countries a price which allows more than double the Burma rate being paid for paddy. If Burma rice had been available perhaps such high price would not have been going, but we might certainly have looked to paddy being some Rs. 20 to 50 higher than it is and this would mean 3 to 7½ crores more cash in Burma. The cultivator is the sufferer and he has my greatest sympathy, but you gentlemen, especially those of you who are connected with the import trade of the province, know what a difference some five crores of rupees paid to the cultivators would have made to the prosperity of the province. I think under the circumstances Burma has scarcely been fairly dealt with in this matter. When money is required again from India for works in Burma we shall have the same old tale told us of no funds available and the crores that Burma is now giving will be forgotten and she will get no credit or thanks. In his recent speech at the Trades Association dinner I was glad to hear the Lieutenant Governor saying that he hoped the province would be better off financially in the future than it had been in the past, but if justice is to be done to Burma by India money will have to be given in crores and not lakhs. At home when in the years of the war the Government thought fit to maintain a reasonable price for bread they guaranteed the loaf and this cost the country forty millions sterling per annum and was borne by the British Exchequer and to come on to the whole country. Here in this year of famine in India it is the province of Burma that is bearing a very large and undue proportion of the cost of maintaining cheap food in India and this falls mainly on the poorest class in the province, namely the cultivators. I ask you, gentlemen, is this quite fair to Burma?

Sensational Murder Case. Appeal to the High Court.

ALLAHABAD, February 20. At the Allahabad High Court to-day before Mr. Justice Pegott and Mr. Justice Walsh commenced the hearing of an appeal from the sentence of death passed on a wealthy Indian lady, Mrs. Samat Kanala Lakshma and her servant Harpal for the murder of one Dyal in the district of Basti. The female prisoner is only 24 and is daughter of a Mahant. According to the prosecution Dyal was killed cut up into pieces sown in a sack and buried. The deceased was missing for three months when the alleged buried spot was dug, but there was no trace of the bag. Mr. Eardley Norton was to have appeared for the appellants, but was unable to do so. Mr. C. C. Dillon is arguing the case instead.

Allahabad Y. M. C. A.

ALLAHABAD, February 20. At the Mayo Hall to-day Sir Harcourt Butler presided at the annual meeting of the Young Men's Christian Association. Mr. P. Wiggett, Chairman of the Association, gave an account of the year's working. His honour in a short speech introduced Dr. S. K. Datta, Major Mallot and Captain Arendith to the audience. Dr. Datta delivered an interesting address on Indian troops in France and referred to the beneficiaries of influx the west had on them.

Muslim Ladies Conference. A Split.

CALCUTTA, February 20. A split has occurred in the All India Muslim Ladies Conference. Mrs. R. S. Hossain, Honorary Secretary to the Anjumani Khawaton Muslim who invited the Conference to Calcutta, has issued a statement to the press stating that she and other members of the Reception Committee, including influential Moslem ladies, were obliged to abstain from attending the Conference as the President-elect acted arbitrarily and unconstitutionally in changing the site of Conference. The Reception Committee had made arrangements to hold the Conference in a particular place, but owing to certain reasons the President-elect issued a notice, cancelling the arrangement of the Reception Committee and hold the Conference in another place. The Reception Committee protested against this and succeeded from the Conference. On the same day of the Conference a counter conference was held by the Reception Committee attended by six hundred ladies.

The Trustees of the Indian Peoples Famine Trust have sanctioned a grant of Rs. 2,00,000 and a grant of a loan of an additional Rs. 1,00,000 to the Bombay Presidency Famine Relief Funds.

At an emergency meeting of the Council of the Bengal Presidency Muslim League, held last night, resolutions were passed protesting against Rowlatt Bills even as a temporary measure, protesting against the orders of forfeiture of Dr. Ansaria speech passed by the Punjab and United Provinces Governments and urging the release of all internees.

RANGOON, February 20. On Tuesday 21 deaths and on Wednesday 16 deaths from influenza were reported in Burma. A number of fresh imported cases are also reported.

Burma rice market has been without genuine business for some days, millers refusing to accept the prices offered. Speculators quotations are unchanged as is the price of paddy. The price per bag Bombay is Rs. 13-12-0 to Rs. 14.

Objection is being taken to the appointment of Mr. S. N. Sen to succeed his father as Official Assignee Administrator General as a violation of the policy enunciated in the Montagu Chelmsford scheme and a similar policy enumerated in Sir Reginald Craddock's scheme that Burmans should be preferred to Indians in Government services.

A rice mill on the river bank at Kemendine was hardly damaged by fire yesterday morning, the machinery being destroyed together with paddy in godowns and railway wagons. The loss is estimated at over four and half lakhs.

As at present arranged His Excellency the Viceroy will leave Delhi towards the end of the third week in March and will visit Baroda, Hyderabad, Alwar and Dehar Dun, returning to Simla during the fourth week of April.

The mail steamer "Havildar" with outward mails on 20th January is expected to arrive in Bombay on Wednesday next.

గ్రంథస్వీకారము.

"కలంబి: వానిలాభము" అనుగ్రంథము, హరిదాస దగారిచే రచింపబడి, మాతాభివృద్ధి కమిటీవారి కంపెనీవారిచే గ్రంథ ముద్రణ భవనంలో వ్రాసుబడినది కలంబివారి క్రమబద్ధము లన్నియు, సమగ్రముగ విశదంపబడినవి. ఆరోగ్యశాస్త్ర విధు లనవసరంబి, యాగ్రంథము వ్రాయబడినది. చదివెడివారెల్లరు లాభము నొందగలరునుట తథ్యము. గ్రంథపువెల 4 అణాలు వలయునారు, ఎడిట్ బాబురేటె. 39, కెంబుదాసుపేథి, మద్రాసు, నం దుండెడి గ్రంథకర్తకు వ్రాసిన బడయుగలరు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము
చక్కని దబ్బితో సహా నీసా 1-8 వెల 0-8-0
వనమూలికలచే హిందూ దేశముందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు
సువాసనగలిగియుండును.
ప్రముఖుల నుండదగినది.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక, మంచిమందు
దబ్బి 1-8 అ. 6. 12-8 రు. 2-8. 100-8 రు. 25.
తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద
గాని, పెండ్లుకలలో గాని, లోచనములలో గాని, గోళ్లలో
గాని బుట్టచున్నవి. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను
రెండు మాడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు:—దురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసికారుట, పెండ్లుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా తేలి కేరీరమంతట వ్యాపించి నిద్రపట్టని జల ఏర్పడును.

చికిత్స:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన కైద్యము:—1. మందు లోచనములలోనికి పోవుమును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగుల తొలగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

మోహిని తైలము:—శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువ జేయును. పెండ్లుకలు నాలకుండును. పెండ్లుకలు నునుపు జేరును. సువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0

మా తేలుపండు అన్ని మందుల కంటె మిక్కిలి మరుగుగా పనిచేయును. వెల 0-8-0.
తేలుకాటువలన ఆరాయమలేకు గాని విశేష బాధ గలదు.

తేలుకాటువలన పిషము పెత్తురులో ప్రవేశించదు. కట్టినవోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును. మందు చెడకుండ రబ్బరు తిర వాగల నీసాతో పోయబడినది. అమృతాంజనము దిబో, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రపత్రిక సంచిత్యరాది సంచికలు.

ఆంధ్రపత్రిక సంచికలలోనిదియుండును.		
మొదటి సంచిక	వెల ప్రతి 1-8	1.0-0
రెండవ " "	" "	1.0-0
మూడవ " "	" "	1.0-0
నాల్గవ " "	(చిక్కులు తప్ప)	
ఐదవ " "	" "	1.0-0
ఆరవ " "	" "	1.0-0
ఇందు విశేషా మహాసంగ్రహ చరిత్రము విశేషాంశము.		
ఏడవ సంచిక	వెల ప్రతి 1-8	1.0-0
ఎనిమిదవ " "	" "	1.0-0
తొమ్మిదవ " "	" "	1.8-0

6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంచిత్యరములలో జరిగిన సంగ్రహ విషయములు సంతే పముగ చిత్రీకరణములతో ముద్రితమై యున్నది.

2. ఆంధ్రోద్యమము.

ఇందు ఆంధ్రమున సభాభ్యుత్థుల యువ న్యాయములు, ఆహ్వాన సభాభ్యుత్థుల యువన్యాయములు వీర చిత్రీకరణములు, చిత్తు శిర్యానములు సలక్షణముగా చక్కని తెలిలో పెద్దఅక్షరము లతో ముద్రింపబడి యున్నది. వెల ప్రతి 1-8 1.8-0

3. ఆంధ్రసర్వకళాశాల: విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీ మతి కట్టమంచి రామలింగ రెడ్డి గారి విరచితము వెల 0.4-0

4. ఆత్మజ్ఞాన.

దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీ యచర్య, పా. జగన్నాథస్వామి బి. ఎ. గారి విరచితము వెల 0.8-0

5. శారదాంబ.

సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందు చూపబడినది ఇది శ్రీ భర్తృహృదయ నాటకము వెల 0.4-0

6. శ్రీరామవిజయము.

ఇది ఏకాంశముల చక్కనినాటకము. కోక లై వేంకటరమణ రావు బి. ఏ. గారిచే వ్రాయబడినది వెల 0.8-0

7. అమృతవల్లి.

1-4-0

8. బుద్ధచరిత్రము.

0-8-0

9. కవిత్వరత్న విచారము.

శ్రీమత కట్టమంచి రామలింగ రెడ్డిగారి కృతము వెల 1.8-0

10. తృణకంకణము

0-4-0

11. స్నేహలత

0-4-0

12. ఏక భూమి లిప్తిపత్రం

0-4-0

13. ఆంధ్రోద్యమము

ఆంధ్రోద్యమ తత్త్వమును వెలుపు చిన్ని పాత్రము 0-2-0

14. ఘోకనే చిత్రకము

0-1-0

(పాఠ్యకర్తలు జేసెను.)
చిరునామ:—
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212 మద్రాసు.

ప్రజాభిప్రాయములు

I గన్నవరం తాలూకా అవసరరైతులసభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకవనము:

అయ్యో, సదనసభ 23-2-19 తేదీన యిందువల్ల ప్రజాభిప్రాయమును రాజగోపాలాచార్యులుగారి (బెజవాడ) యాజమాన్యమున సమావేశమగునని లోగడ ప్రకటించియుంటిమి. కాని ఆనాడే యేలూరులో ఆదిమాంధ్ర ప్రజాసభ జరుగునని తెలియుటచే రైతులసభకు రాజీవులెలకు మార్పుచేయవలసిన మాసోపర రైతులకు విన్నవించుచున్నాము.

సుంకర బసవయ్యచౌదరి.

వైసిడెంటు, గన్నవరం తాలూకా రైతుల సంఘము.

II

సంజేహానివృత్తి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకవనము:

అయ్యో, 1918 సం॥ 20 ఆక్టోబరు 18-న తేదీన వివాదానికి గురైన ఒక సందేహము ఆంధ్రప్రదేశ్ లో.

ఆ సందేహమును యీ సమాధానము ప్రకటించ గలదులకు ప్రార్థించుచున్నాము.

శ్రీ భగవానునామ.

శ్లో॥ ఇమం వివస్వతే యోగం ప్రోక్తవా నవా మవ్యయమ్, నివస్వాక మనవే ప్రానా మన నివ్యాకవే బవీత్ 1.

శ్లో॥ ఏవం పరమృతా ప్రాప్త మిమం రాజ్యమో వినుః, సకాలే నేనామతా యోగో వ్యవః పరంకపః 2.

శ్లో॥ స ఏవాయం మయాతే ద్యయోగః ప్రోక్తః పురాతనః, భక్తోనీ మేనఖా చేతి రహస్యం హ్యేత దుత్తమమ్ 3.

అనగా, ఓయీ అర్జునా! మునుపు యీ నాశరసీత మైన యోగ నిద్యను నూతనముగా నే ఉపదేశించితిని. ఆ నూతనము దానినే తన కొడుకుగ నైవస్వత యువువన జేపెను. మనవు తన మమూడగు నివ్యాకను కపజేసిచె, తదనంతరం బున, ఓయీ పరంకపా! నిమి మొదలగు రాజ్యము పారంపర్యముగా బొందుచు కచ్చిరయి యోగమును జక్కగా నే యంగుడును. చాకిరి కనుక నీ యోగము కాల బాహుళ్యము చేత విచ్ఛిన్న సంప్రదామై నశించెను. అర్జునా! నీవు నాకు భక్తుడవున నే హితుడవు నగుటచేత నీ యుత్తమమైన యోగవిద్యను పూర్వ సంప్రదాయము సారముగా నీకుపదేశించితిని. ఇది మిగుల రహస్య మైచి.

కనుక దీని నతనినించి చూడ రామాతాత కాలమున నున్న జనకాదులును దీనినే నాక్రమించి మోక్షమును బొంది యుండిరి.

తదనంతరంబున కొంత కాలమునకు నీ యోగవిద్య మరల కృష్ణాచార్యులందు ఆర్జునమున కృష్ణులచే ఉపదేశించబడినది. అది కొంత కాలము వరకు (యా యోగవిద్య) నశించి యుండెనని శ్రీ భగవద్గీత యందలి వాగ్దాన ఆధారములతోని నై మూడు శ్లోకములును లేట పురుష గలవు. కనుక జనకాదులును దీనిని చదివియే మోక్షమును బొందిరి యనుటకు నెంత మాత్రమును సందేహము లేదు.

బామ్మకంటి వెంకటసుబ్బాస్వామిశాస్త్రి కుమారదేవం.

III

నరసాపురం తాలూకాభివృద్ధిసంఘము.

(1860 సం॥ 21 చట్టముక్రింద రిజిస్టరుచేయబడింది)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ల బహుమతివరితు.

1919 సం॥ 20 ఏప్రిల్ 26, 27 తేదీలు.

ఉత్తమసరీతు.

ముఖ్యభాగము. (Compulsory)

I సాహిత్యము:—1 భాగవతము సప్తమస్కంధము మొ॥ 286 పద్యములు. 2 ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథములలోని నలు దుగ్ధేనందని. 3. వీరేశలింగం పంతులుగారి ఆంధ్రకవుల చరిత్రలోని పండితివృత్తు, సంకుసాల వృసింహాచారి, దైచరాజు వేంకటాచార్యుని, చూడుగుంట నారాయణాచారి. 4 అబలా సచ్చిత్ర రత్నములలోని రాణీమర్గాదతి, రాణీరామాబాయి, వీరవతి, రాణీ గారిలక్ష్మీబాయి.

II వ్యాసరచన.

III సుఖదీపిక, జంతుశరణాశ్రయము: (సత్త్రిరాజు కామేశ్వరరావుగారిచే వ్రాయబడినది)

ఇచ్ఛాభాగము

(Optional Groups)

(ఏదైన నొక భాగము మాత్రమే చదువలెను)

(1) విజ్ఞానచంద్రికామండలివారి హిందూమతము: మను, యు, సీతా గామా రావు గారి గ్రంథమహాగోళమునూ దేవరాగము, (2), బి. వి. సుబ్బయ్యగారి గోళము రామ భాగములు, విజ్ఞానచంద్రికామండలివారివార్యవిజ్ఞానాస్త్రములో మొదటి 150 పేజీలు. (3), విజ్ఞానచంద్రికామండలి వారి కనామరూపాస్త్రము మొదటి 135 పేజీలు, (4) విజ్ఞానచంద్రికామండలివారి వృక్షకాస్త్రము, రసాయనకాస్త్రము మొదటి 135 పేజీలు.

(ఈ యుత్తమసరీతుకు పూర్తిగా నాని, రెండుభాగములకు వేసవేసగా గాని చదువవచ్చును బహుమానము లుకే పర్యామము పూర్తిగా నుత్తీర్ణతరణికి ఈయవచ్చును.)

మధ్యమతరగతివరితు.

(1) సాహిత్యము:—ప్రహేళికాభాగము సటీక; ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథములలోని సీతావనవాసము; అబలా సచ్చిత్ర రత్నములలోని రాణీమర్గాదతి, రాణీరామాబాయి, వీరవతి. (2) వ్యాసరచన (3) తెక్కల (4) కె. నీరభానుగారి చామ్యముగారి హిందూజాతీ చక్రము మొదటి ప్రకరణమును 72 పేజీ మొదలు ఆఖరువరకు. (5) కె. వీరభానుగారివార్యములగు చెన్నరాజ్య భూగోళములలో 4-5 భాగములు (6) కె. సీతారామయ్యగారి ప్రకృతికాస్త్రము బాలబోధలోని ప్రకృతి కాస్త్రభాగము మాత్రము.

(ఈ మధ్యమతరగతివరితుకు పూర్తిగా నన్ని భాగములకు ఒకేపర్యామము చదువలెను.)

ఈ రెండువరితులకు దరఖాస్తు 15 మార్చిలోగా పంపవలెను. దరఖాస్తునమును ఉత్తమసరీతుకు 0-8-1 మధ్యమమునకు 4 ఆణాలు దరఖాస్తు నమోదాము కోరివారికి పంపబడును.

నరసాపురము, } పుల్లూబాట్ల పేరయ్యశాస్త్రి, బియ్యం, యల్, లి. కార్యదర్శి. 18-2-19.

బెజవాడ డివిజన్ ల కాంగ్రెసు కమిటీ

(ఒక విలేఖనుని వద్దనుండి)

బెజవాడ డివిజన్ ల కాంగ్రెసు కమిటీ యొక్క ఉద్దేశము: ఈ నెల 9 తేదీ ఆదివారమునాడు బెజవాడ తాలూకా నెప్పల్లె గ్రామములో జరిగెను. నెప్పల్లె బెజవాడకు 15 మైళ్లదూరమున నున్న పెద్ద డెల్టా గ్రామము. బెజవాడనుండి ఘనము 15 మంది ప్రముఖులు ఆక్కడికి వచ్చిరి. ఆ గ్రామమునుండియు చుట్టుపట్టు గ్రామములనుండియు కాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యులును ఇతర రయుకులును, పంచములకు నాలుగువందలమంది సభకు విచ్చేసిరి. నెప్పల్లె గ్రామవాసులు మిక్కిలి యోవావృద్ధులతో వచ్చినవారి సందర్శన ఆదరించి చక్కని భోజన వసతు లేర్పరచి సభకు గొప్పపందిలి చేయించి సభ మిక్కిలి విజయవంతముగ జరిపించినందులకు తెచ్చుకొని యానందపడి యున్నాము. ఉదయమున తుగ్గపాటి శేషవలరావుగారును సామంతము రావు బహద్రులు తాదాంకి వేంకట నరసయ్యగారును ఆగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

దేశీయ మహాజనసభాక్షేత్రములకు గూర్చున్న ఇతరవరు చేసిన పనిగూర్చున్న చేయవలసియున్న కార్యముల గూర్చున్న కాంగ్రెసు నాయకులకు గూర్చున్న వెన్నెముకచే వచ్చినవారికందరికి బాగుగా తెలియునట్లు ఉత్తరనింపబడినది. (1) గురునాథ్ కాపాథులకు నర్రానుబ్బయ్యచౌదరి గారి ఆకాలమరణమునకు నిజిల్లుచు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుట (2) ఇరుము బట్టలు కిరస్తాయిల భవల కష్టించుచుండ రయుకులు భావ్యము ఎరువుతి చేయసూడదను నిర్బంధములనుండి ఆక్షేపించుట (3) డాక్టరు వరదరాజులు నాయులుగారికి కృతజ్ఞతయును సానుభూతియును (4) రాలకు బిల్లుల నధిక్షేపించుట (5) నీటితిరుగు శాస్త్రీ చేయసూడదని ఆక్షేపించుట (6) గ్రామోన్యోగక్షుల వారసత్వపు హక్కులకు భంగపరచుబిల్లులకు ఖండించుట (7) డిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానముల నన్నిటిని అంగీకరించి బలపర్చుట. ఈ తీర్మానము

లేకగ్రీవముగా చేయబడినది. 1919-న సువర్ణరమునకు రావు బహద్రులు తాదాంకి వెంకటనరసయ్య పంతులుగారి గృహసనాధిపతిగను రాజా కోటగిరి వేంకటప్పయ్యరావు బహద్రులుగారును కాలా నూత్యనారాయణ రావు పంతులు గారును సుంకర బసవయ్యచౌదరి గారును పిమ్మట నేని పుష్పయ్యచౌదరి గారును ఉపాధ్యక్షులగా నిర్వహించుట గలది ఆయ్యులచేత కాశీశ్వరరావుగారు కావ్యదర్శకుల రోష్టు శేష (దిరాస్తు)గారును బండి బుచ్చయ్యచౌదరిగారును సుంకర నరసింహుగారును పడిపాటి విశ్వనాథశర్మగారును సుముక్షికావ్యదర్శకులు ఎన్నికయిరి. 21 మందిగల కావ్య విద్యాకాశమును మెచ్చుకొనినది. ఉపాధ్యక్షులు వేంకటసుబ్బారావుగారు సంతకావ్యదర్శకులైనారు. నెప్పల్లె గ్రామములో గ్రామవాసులలోకయిర ఆర్జుణ్ణి రావుసాహెబ్ తాదాంకి వేంకటనరసయ్యపంతులుగారిచేత ప్రయరాంబా శుభిభాగ్యుల గ్రంథాలకు ముద్రపేక్ష గ్రంథాలయము తెరిచి బడినది. నెప్పల్లెనుండి గ్రామప్రముఖులు ఆంధ్రప్రదేశ్ లు అప్పజేరబడినది. ఇతరులకు సంతకము చేసిరి. ఆగ్రామములోని వారి ముఖముల రాజగుసూత గ్రంథముల బహుమతి చేసిరి. మిక్కిలి యుత్సాహము చూపుబడినది. సభ మిక్కిలి విజయవంతముగా ముగిసెను. నెలకొక్కటికి తక్కువగా మండ డివిజన్ ల కాంగ్రెసుకమిటీ సభను బెజవాడ డివిజన్ లోని పట్టణాల్లో జరుపుచు విశ్వయంపబడినది. ఈ సభలకు ఆయ్యులపట్ల కాంగ్రెసుదర్శకులకు సురక్షిత బలమును ప్రజల కభిమానమును కలిగెనందులకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లకు శ్రేయము.

భారతీ విలాస విద్యాలయము.

అవసరము:—తెలలితాలూకా.

ఈ నెల 1-2 తేదీలయందు శతావధానము (బ్రహ్మశ్రీ తిరుపతి వేంకటకవుల యాగ) సనాధిపత్యము క్రింద మూల యపు పంచమ వ్యవస్థాని కోత్సరములు మిక్కిలి విజయోత్సాహముతో జరుపుబడినది. శ్రీనివాసాధిపత్య మొలయులు బాలికా సాతకాలలోని బాలికలకు ఆ గ్రామసాధి పరులచే మిగుల నాష్టావకరమును సురక్షావముల నియ్యబడి చక్కని బామ్మలు పంపిపెట్టుబడినది.

ఈ సందర్భమున 2-న తేదీ ఉదయమున ఆయ్యులకి వేంకటకవులు యాగ యాధిపత్యము క్రింద తెలలితాలూకా గ్రంథాలకు మహాజనసభ మొలయులయందే జరుపబడినది. తాలూకా మొత్తముమీద 12 గ్రంథాలయములనుండి ప్రతి నిధులు విచ్చేసి సభనలంకించిరి. ఆ సభ యందు శ్రీత్రకావ్య విద్యాకాశ సుములు నెప్పల్లెగిరి శ్రీ భారతీ విలాస విద్యా నిలయమును తెలలితాలూకాను కేంద్రగ్రంథాలయముగ నిర్ణయించుట బాలభోగ్యుల సంఘము నొక్కగాని స్థాపించుట ప్రారంభ విద్యాభివృద్ధిని సుముములకు తమ పరిపాలనలోనికి తీసికొనుట. తాలూకాగ్రంథాల యోగ్యతయు నెవ్వరి యభివృద్ధి పరచుట మొదలగు తీర్మానములకు జరుపబడినది. —కార్యదర్శి.

రక్తమూలశంక

ఎంత కాలమునుండి ఉర్దూ పుటికిన్ని, ఎంత కవనముగా నున్నను మాదే తయారుచేయబడిన "మూలబిందు" అను దోషము పుష్కలమునకు అతిశ్రుతులతో కురుగును. నెల బుడ్డి 1 కి. రు. 2—0—0 (1894) మూలబిందు డిపో, టి.పెన్, కోడ్, తపాక్, మదరాసు

క్రొత్త సంవత్సరమునకు.

క్రొత్త నాటకము! క్రొత్త క్యాటెడరు!

పద్మవ్యూహము.

(విశ్రాంతిదయారాజులకు ముద్రపడినది ప్రసిద్ధిచెందెను) మహాకవి కాళ్లకూరి నారాయణరావు విరచితము. భారతయుగతికిని బ్రాహ్మణ్యమైన ఆభివ్యక్తి యుద్ధ ఘట్టము పద్మవ్యూహము పేర సత్యయ్యత మైననాటకముగా రచింపబడి మాదే ముద్రించబడుచున్నది. ఆదినుండి యంతయులకు సత్యయ్యతమైన కల్పవలతోనిండి, చనినకొలని చవులు గొలుపుచు, భారతముకంటె బడిరెట్లు రసగంతకముగా నుండును బ్రాహ్మణ్యబ్రాహ్మణ్యనివాసము, స్వరాజ్యోద్ధృతి మును మొదలగు ప్రస్తుతాంశములు కూడ నిందు బహుమతుల గా నర్జింపబడినది. ప్రతిపద్యమును నెబా సనిపించుటయే కాక కీర్తియు పులకింపజేసి యున్న పరవశ మొందించును! (1478) నెండు నే దరఖాస్తులు పంపువారికి పోస్టేజీతో కూడ 1 రూపాయ వైగా:—చక్కని క్యాటెడరు బహుమానము. సిటీప్రెస్, కాకినాడ.

1476

1. చాగంటి వీధి పల్లి పురం అయ్యలపాటి వైభవ,
తణుకు, కృష్ణా నది.
2. పూర్వపు నరసింహ బోగంబులపాటి, శివరాజుగారి
(కృష్ణా)
3. తులసాపాటి భోగంబులపాటి, నరసింహ, వైకం
తణుకు.
మ. కృష్ణా నది పూర్వపు శివరాజులపాటి నది.

Proprietor: P. D. SAVANI,
Paraswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

1471

ప్రతి తారా ఘట నిర్మలము, మేనును.

Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanagwadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

ప్రతి తారా ఘట నిర్మలము, మేనును.